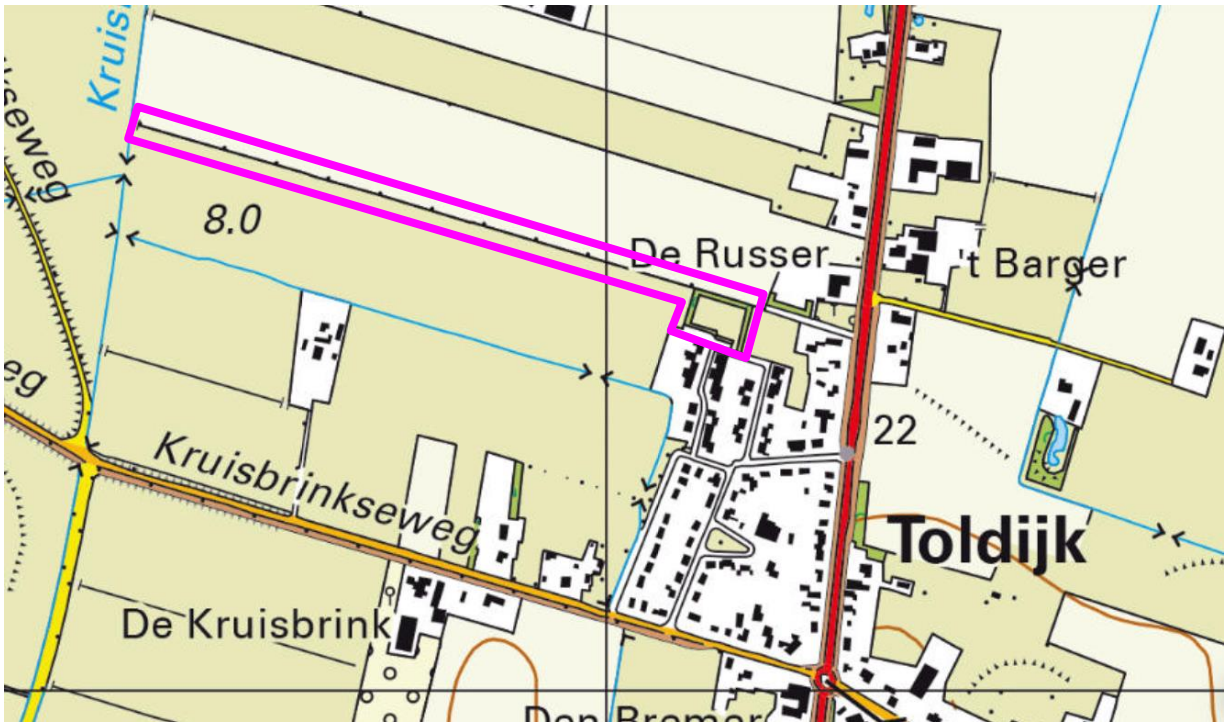
Nader onderzoek (kleine) marterachtigen Toldijk

Nader onderzoek (kleine) marterachtigen Toldijk

gemeente Bronckhorst

Opdrachtgever:	Gemeente Bronckhorst Elderinkweg 2 7255 KA Hengelo (Gld)
Datum:	8 augustus 2024
Status:	**Concept**
Uitvoering:	Foreest Groen Consult B.V. Van Pallandtlaan 10 6998 AW Laag-Keppel T 0314 642221 E-mail info@foreestgroenconsult.nl Http://www.foreestgroenconsult.com

Foreest Groen Consult BV

Inhoudsopgave

NADER ONDERZOEK (KLEINE) MARTERACHTIGEN TOLDIJK 1

1. INLEIDING 4

2. METHODE VAN ONDERZOEK 5

2.1 BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED 5
2.2 (KLEINE) MARTERACHTIGEN 6

3. RESULTATEN 7

3.1 (KLEINE) MARTERACHTIGEN 7

4. CONCLUSIE 8

4.1 KLEINE MARTERACHTIGEN 8
4.2 OVERIGE WAARNEMINGEN 8
4.2.1 Intrinsieke waarde 8
4.2.2 Vrijgestelde soorten 8
4.2.3 Bescherming vogels tijdens het broedseizoen 8
4.2.4 Categorie 5 jaarrond beschermde nesten bij onvoldoende alternatieven 9

5. SAMENVATTING 10

6. ADVIES 11

6.1 INTRINSIEKE WAARDE 11
6.2 ALGEMEEN VERSTERKEN VAN DE BIODIVERSITEIT 11

BIJLAGE 1: QUICKSCAN NATUURONDERZOEK 2021 12

BIJLAGE 2: AANVULLEND SOORTENONDERZOEK 2021 13

BIJLAGE 3: BEOORDELING TERRITORIUM WEZEL 2024 14

BIJLAGE 4: QUICKSCAN NATUURONDERZOEK 2024 15

1. Inleiding

In opdracht van de gemeente Bronckhorst is een nader onderzoek uitgevoerd naar kleine marterachtigen op een terrein in het noordwesten van Toldijk, aan de rand van het dorp.

De reden voor dit nader onderzoek is dat de gemeente het voornemen heeft om op deze locatie een nieuw kleinschalig woonerf te realiseren.

Het terrein is in eerder stadium onderzocht door Gras Advies:

- Verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna Wet natuurbescherming, Wethouder Campermanstraat te Toldijk, Projectcode P01416, Gras Advies, 3 maart 2021.
- Rapportage aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming, Wethouder Campermanstraat te Toldijk, Projectcode P01416, 1 juli 2021.

Uit het nader onderzoek van Gras Advies is gebleken dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de wezel. Hierop volgens is door Foreest Groen Consult een beoordeling uitgevoerd:

- Beoordeling territorium wezel Wethouder Campermanstraat te Toldijk, Foreest Groen Consult, 8 februari 2024.

Hierop volgend is de quickscan geactualiseerd door Foreest Groen Consult, omdat de voorgaande quickscan en nader onderzoek zijn verjaard:

- Quickscan natuuronderzoek realisatie woonerf Wethouder Campermanstraat in Toldijk, Foreest Groen Consult, 29 juli 2024.

Uit deze geactualiseerde quickscan kwam een soortgroep naar voren waarvoor de plannen mogelijk nadelig uitvallen: (kleine) marterachtigen.

Het nader onderzoek is uitgevoerd door ecologen werkzaam bij Foreest Groen Consult BV. Rapportage is uitgevoerd door [redacted] werkzaam als ecoloog bij Foreest Groen Consult BV.

2. Methode van onderzoek

2.1 Beschrijving van het plangebied

Het gebied grenst aan de zuidzijde aan de bebouwde kom van Toldijk. Het ligt op de overgang van bebouwing naar agrarisch gebied. In de andere windrichtingen liggen agrarische percelen. Het toekomstige woonerf kent een hoge grondwaterstand waardoor ook potentiële locaties voor waterberging zijn onderzocht. Daarnaast is de bomenrij die in het verlengde van de noordelijke struiken-bomen singel ligt onderzocht. Op onderstaande kaart zijn de verschillende gebieden aangegeven. Hierop volgend is een omschrijving van elk gebied aanwezig.

A) Het trapveldje omgeven door struiken en bomen;
B) Perceel noord akker;
C) Perceel hooiland oost;
D) Perceel grasland west;
E) Bomenrij met greppel.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied. Het plangebied is met aangegeven met de gekleurde vlakken. (bron: https://www.topotijdreis.nl/)

A) Trapveldje: Het trapveldje bestaat uit een kort gemaaid gazon met enkele kruiden ingesloten door een dichtbegroeide struiken-bomensingel. Op het grasveldje zijn doelpaaltjes, een bankje en een prullenbak aanwezig. Het is ongeveer een 0,5 hectare groot. De gemeente heeft het voornemen om het Omgevingsplan te wijzigen zodat CPO wonen Toldijk hier 12 grondgebonden woningen kan bouwen.
B) Ten noorden van het trapveldje is een deel akker waarop gewasresten staan. Op het moment is de bodem sterk verdicht door zware machines en staan er sporadisch wat grassen en algemene kruiden. Deze locatie is onderzocht als mogelijke waterberging.
C) Ten oosten van het trapveldje is een veld beheerd als hooiland aanwezig. Het hooiland is kruidenarm en wordt vooral gedomineerd door grassen. Deze grond is onderzocht als mogelijkheid om hier, indien noodzakelijk, in een later stadium mitigerende maatregelen te treffen.

D) Ten westen van het plangebied ligt grasland bedoeld voor productie. Het grasland is zeer kruidenarm en bestaat voornamelijk uit raaigras. Deze grond is onderzocht als mogelijkheid om hier, indien noodzakelijk, in een later stadium mitigerende maatregelen te treffen.

E) Het gebied bestaat uit een zaksloot met een bomenrij typerend voor een vochtige ondergrond met wilgen, elzen en verschillende soorten vlier. Op de bodem is een grazige en kruidige vegetatie aanwezig. Op sommige plaatsen liggen (dunne) dode takken en ook resten hout van boomhutten.

2.2 (Kleine) marterachtigen

De aanwezigheid van de steenmarter en kleine marterachtigen is met cameravallen (type struikrover en marterbox) onderzocht. Hiervoor zijn twee struikrovercamera's en één marterbox ingezet verdeeld over de locatie. Na vier weken zijn de cameravallen binnen het plangebied verplaatst. Hier hebben de cameravallen ook vier weken gestaan. De locaties van de cameravallen staan in tabel 1 en afbeelding 2. De cameravallen hebben hier tussen 5 juni en 5 augustus 2024 in totaal ruim 8 weken gestaan. Hiernaast is de locatie op 5 juni, 3 juli en 5 augustus 2024 langsgelopen ter controle op sporen van (kleine) marterachtigen.

Tabel 1. Locaties van de struikrovers en de marterbox in het plangebied tijdens het nader onderzoek.

Cameraval	Locatie 5 juni t/m 3 juli 2024	Locatie 3 juli t/m 5 augustus 2024
Struikrover 1	In de struweel in de zuidoosthoek van het trapveldje.	In de bomen/struikenrij tussen het maïsland en weiland. Meest oostelijk geplaatst.
Struikrover 2	In de struweel in het midden van de zuidzijde van het trapveldje.	In de bomen/struikenrij tussen het maïsland en weiland. Meest westelijk geplaatst.
Marterbox	In de struweel in de noordoosthoek van het trapveldje.	In de bomen/struikenrij tussen het maïsland en weiland.

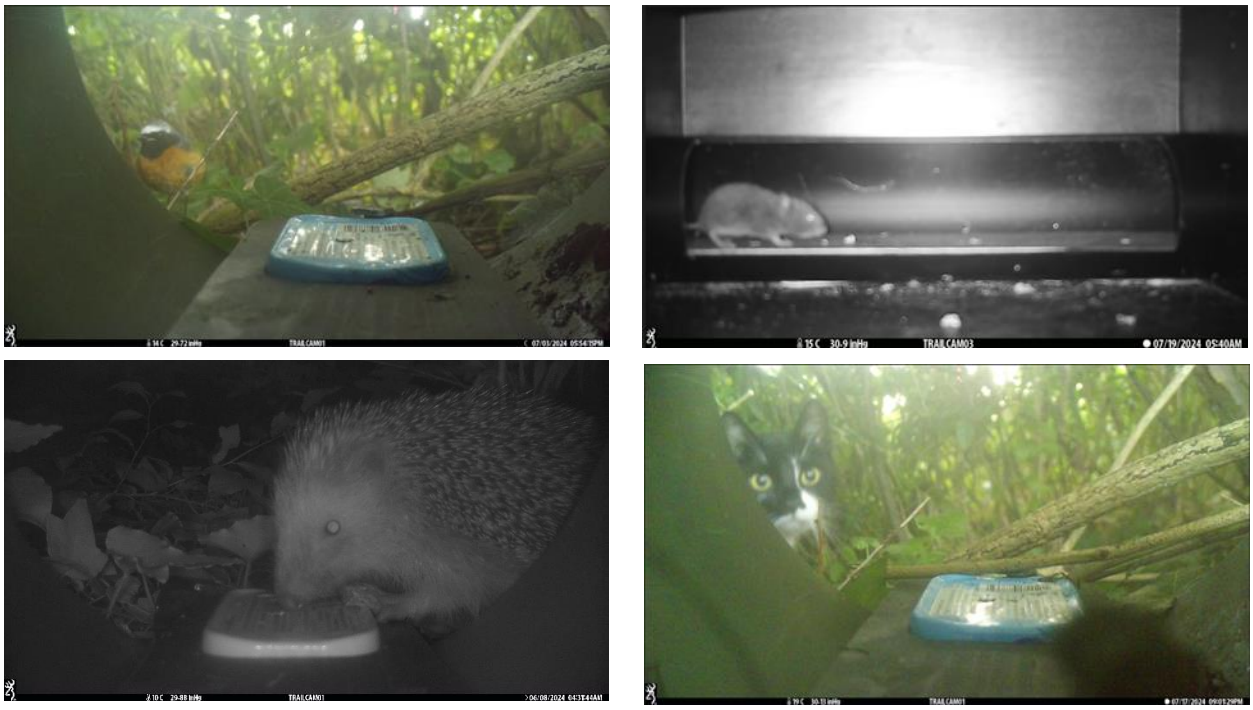
Afbeelding 2: De locaties van de marterbox en 2 struikrovers op de planlocatie.

3. Resultaten

3.1 (Kleine) marterachtigen

Op geen van de camerabeelden zijn (kleine) marterachtigen geregistreerd. Bij de controle van het trapveldje, de struwelen en de bomenrij zijn geen sporen aangetroffen van kleine marterachtigen.

Op de camerabeelden zijn bosmuizen, egels, een fazant, twee gekraagde roodstaarten, gewone wegslakken, een haas, een heggenmus, twee huiskatten, een hond, huisspitsmuizen, een koolmees, een merel, meerdere vliegen, twee rosse woelmuizen, een zanglijster en een zwartkop aangetroffen. .

Afbeelding 3: Enkele waarnemingen van de struikrovers en marterbox. Linksboven: gekraagde roodstaart. Rechtsboven: rosse woelmuis. Linksonder: egel. Rechtsonder: huiskat.

4. Conclusie

4.1 Kleine marterachtigen

Op de camerabeelden zijn geen (kleine) marterachtigen aangetroffen. Conform het kennisdocument kleine marterachtigen versie 1.1 van BIJ12 wordt aan de benodigde onderzoeksinspanning voldaan om de aanwezigheid van kleine marterachtigen in het plangebied uit te sluiten. Het is uitgesloten dat de marterachtigen: bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel in het plangebied aanwezig zijn.

De bouw van een kleinschalig woonerf leidt niet tot verdwijning van essentieel foerageergebied of verstoring van kleine marterachtigen. De Omgevingswet wordt voor wat betreft de (kleine) marterachtigen niet overtreden. Een vergunning van de Omgevingswet is voor wat betreft de (kleine) marterachtigen niet noodzakelijk.

4.2 Overige waarnemingen

4.2.1 Intrinsieke waarde

Elke inheemse soort is beschermd voor diens intrinsieke waarde. Dit geldt ook voor soorten die niet in de lijsten van de Omgevingswet staan en voor vrijgestelde soorten. Meer informatie in §6.1 Intrinsieke waarde.

4.2.2 Vrijgestelde soorten

De volgende soorten zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkeling in Gelderland: bosmuis, egel, haas, huisspitsmuis en rosse woelmuis.

4.2.3 Bescherming vogels tijdens het broedseizoen

Alle inheemse vogels zijn in het broedseizoen beschermd, ook de fazant, heggenmus, merel, zanglijster en zwartkop. Beplanting dient verwijderd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is dient de locatie vooraf te worden gecontroleerd op broedende vogels door een ecoloog.

4.2.4 Categorie 5 jaarrond beschermde nesten bij onvoldoende alternatieven

Het nest van de gekraagde roodstaart en koolmees vallen onder categorie 5 nesten in Gelderland. Dit betekent dat nesten als permanente verblijfplaats kan kwalificeren indien er onvoldoende alternatieve locaties aanwezig zijn. De gekraagde roodstaarten en koolmees zijn in de bomenrij met greppel visueel aangetroffen. Het is uitgesloten dat deze soorten in deze bomenrij broeden door afwezigheid van geschikte holtes. Daarbij blijft deze bomenrij behouden bij de werkzaamheden en zijn er in de omgeving voldoende andere bomen met holtes aanwezig waar alternatieve nestlocaties aanwezig zijn. De omgevingswet wordt voor wat betreft de gekraagde roodstaart en koolmees niet overtreden. Een vergunning van de omgevingswet is wat betreft de gekraagde roodstaart en koolmees niet noodzakelijk. Als de beplanting verwijderd dient te worden moet dit buiten het broedseizoen plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is dient de locatie vooraf te worden gecontroleerd op broedende vogels door een ecoloog.

5. Samenvatting

Onderzochte soort of soortgroep	Overtreding Omgevingswet	Aantal	Verdere maatregelen
(Kleine) marterachtigen	Nee	n.v.t.	n.v.t.
Overige waarnemingen (bosmuis, egel, fazant, gekraagde roodstaart, gewone wegslakken haas, heggenmus, huisspitsmuis, hond, huiskat, kauw, koolmees, merel, vlieg, rosse woelmuis, zanglijster en zwartkop)	Mogelijk, indien beplanting verwijderd wordt in het broedseizoen.	n.v.t.	Indien noodzakelijk, beplanting verwijderen buiten het broedseizoen of vooraf controle door ecoloog op broedende vogels.

6. Advies

6.1 Intrinsieke waarde

Onder de Omgevingswet wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van Omgevingswet voorkomen, bezitten deze bescherming. Onder de Omgevingswet is het verplicht om voorzorgsmaatregelen te treffen. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant en valt onder de zorgplicht.

Direct voorafgaande aan de werkzaamheden dient het plangebied en de directe omgeving gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van dieren. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Worden dieren aangetroffen dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

6.2 Algemeen versterken van de biodiversiteit

Met eenvoudige middelen kunnen voor verschillende planten en dieren belangrijke voorzieningen worden gerealiseerd die de kwaliteit van hun leefgebied kunnen verbeteren en hun aantallen kunnen laten groeien.

Met het uiteindelijke ontwerp van de woningen en buitenruimte kan veel voor vleermuizen worden gedaan. Daarbij kan worden gedacht aan een bredere open stootvoeg met toegang tot de spouw of speciale voorzieningen in de spouwmuur (met bijvoorbeeld een griplaag) of het dak. Ook voor vogels zoals de huismus kan met eenvoudige middelen veel worden gedaan. Bijvoorbeeld door bij pannendaken afzien te zien van vogelschroten of deze te plaatsen op het 3^{e} panlat. Zorg wel dat de daken voorzien zijn van hard isolatiemateriaal, anders maken ze het kapot. Voor de gierzwaluw kan nestgelegenheid worden gecreëerd door het laten oversteken van de kantpannen en hieronder een nestlocatie te realiseren. Hiernaast kunnen voor deze soorten en andere broedvogels nestkasten worden ingebouwd.

Het planten van meer bloemen, eventueel in combinatie met een insectenhotel of insectenburcht, is eenvoudige methode om de aantallen van vlinders en ander insecten te laten groeien. Een variatie aan beplanting zorgt voor een hogere diversiteit aan insectensoorten. Hierbij kan ook worden gedacht aan beplanting op gevels of groendaken.

Voor zoogdieren kan veel worden gedaan door het creëren van takkenhopen of ‘rommelhoekjes’. Hiernaast kunnen verblijven worden geplaatst voor marters en egels.

De dieren geven geen enkele vorm van overlast en dragen bij aan een gezond leefmilieu. Met het uiteindelijke ontwerp en materiaalkeuze kan veel voor deze dieren worden gedaan. Wij adviseren u graag over de mogelijkheden voor het groen inrichten van de buitenruimte.

Bijlage 1: Quickscan natuuronderzoek 2021

GRAS ADVIES GROEN RECREATIE SPORT

Verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna Wet natuurbescherming

Wethouder Campermanstraat te Toldijk

Projectcode: P01416

Versie: Definitief

Colofon

Titel:	Rapportage quickscan flora en fauna Wet Natuurbescherming	
	Wethouder Campermanstraat te Toldijk	
Projectcode	P01416	
Versie:	definitief	
Datum	03-03-2021	
Auteur:	[redacted]	
Opdrachtgever:	Buro Stedenbouw B.V. Kerkplein 5 8121 BM Olst	
Uitvoerder		
	GRAS Advies bv	
	Bedrijvenpark Twente 412	Huismanstraat 6
	7602 KM Almelo	6851 GT Huissen
Email:	ecologie@grasadvies.nl	
Website:	https://grasadvies.nl/	
Contactpersoon:	[redacted]	
Telefoon:	[redacted]	
Email:	[redacted]	
Controle	[redacted]	
Paraaf goedkeuring		

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Doelstelling rapport 5
1.2 Samenvatting 6
1.3 Uitgangspunten 6
1.4 Projectgebied 6
2 Wet natuurbescherming 9
2.1 Natura 2000 9
2.2 Natuurnetwerk Nederland 9
2.3 Houtopstanden 10
2.4 Soortenbescherming 10
3 Werkwijze 13
4 Resultaten beschermde gebieden 14
4.1 Natura 2000-gebieden 14
4.2 Natuurnetwerk Nederland 14
5 Resultaten houtopstanden 16
6 Resultaten beschermde soorten 16
6.1 Karakteristieken 16
6.2 Flora 16
6.3 Zoogdieren 16
6.4 Vleermuizen 17
6.5 Vogels 17
6.6 Amfibieën 18
6.7 Reptielen 18
6.8 Vissen 18
6.9 Ongewervelden 18
7 Conclusies en advies 19
7.1 Beschermde gebieden 19
7.2 Houtopstanden 19
7.3 Beschermde soorten 19
7.4 Zorgplicht 19
Bronnen 20

Bijlagen

Bijlage 1: Luchtfoto inclusief projectgrenzen
Bijlage 2: Plattegrond nieuwe situatie
Bijlage 3: Impressie projectgebied
Bijlage 4: Toelichting verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna
Bijlage 5: Stappenplan Ministerie van Economische Zaken
Bijlage 6: Plattegrond met registratienummers
Bijlage 7: Registratieformulier

1 Inleiding

Het bouwplan is gesitueerd op een inbreidingslocatie in het noordwesten van Toldijk, De locatie betreft een trapveldje en een deel van een agrarisch perceel, kadastraal bekend onder sectie W, nummers 656 en 776. Het plan voorziet in het bouwen van 12 woningen voor starters en senioren rondom een kleinschalig, gezamenlijk erf.

Bij dergelijke ruimtelijke ingrepen dient rekening gehouden te worden met beschermde gebieden, houtopstanden en plant- en diersoorten. De Wet natuurbescherming omvat de regelgeving betreffende deze soorten en gebieden. De Wet natuurbescherming is van kracht sinds januari 2017 en vervangt de drie oude wetten: 'Natuurbeschermingswet 1998', 'Boswet' en 'Flora- en Faunawet'. Doelstelling van de Wet natuurbescherming is bescherming van de biodiversiteit, decentralisatie van verantwoordelijkheden en vereenvoudiging van regelgeving.

1.1 Doelstelling rapport

Het doel van dit verkennend onderzoek is het inzichtelijk brengen van de eventuele aanwezigheid van wettelijk beschermde plant- en diersoorten in en direct rondom het projectgebied. Daarnaast wordt de ligging van het projectgebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden onderzocht. Op basis van deze soorten- en gebiedsinformatie worden uitspraken gedaan over mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkeling en eventuele noodzakelijke vervolgstappen (vervolgonderzoeken).

GRAS Advies voert verkennende veldonderzoeken uit volgens de geldende soortprotocollen. De heer [redacted], [redacted] en de heer [redacted] zijn middels opleiding en ervaring bevoegd voor de verrichte werkzaamheden. Daarnaast is het project uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van GRAS Advies. Het kwaliteit managementsysteem van GRAS Advies is ISO NEN-EN-ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Afbeelding 1.1: Toldijk, provincie Gelderland

1.2 Samenvatting

Natura 2000-gebied
Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Rijntakken op ca. 3,6km afstand van het projectgebied en wordt hiervan gescheiden door agrarisch gebied en de bebouwde kom van Steenderen. Andere Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand (> 8 km) van het projectgebied. Het projectgebied is niet direct zichtbaar vanuit omliggende Natura 2000-gebieden. Van optische verstoring van soorten in Natura 2000-gebieden is derhalve geen sprake. Gelet op de ligging van het projectgebied en de beperkte impact van de ingreep, kan verstoring van soorten in Natura 2000-gebieden door licht en geluid op voorhand worden uitgesloten. Een substantieel, negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de stikstofemissie en daarmee op Natura 2000-gebieden is aannemelijk, en dient nader onderzocht worden middels een AERIUS berekening.

Natuurnetwerk Nederland
Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Het dichtstbijzijnde gebied behorende tot het Natuurnetwerk Nederland betreft enkele percelen bestaande uit velden en houtopstanden op 1,6 km afstand van het projectgebied. Het projectgebied wordt van dit Natuurnetwerk Nederland gebied gescheiden door agrarische percelen en wegen. Aangezien het projectgebied buiten de begrenzing van het NNN ligt en de provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Gelderland geen bepalingen ten aanzien van externe werking kent, is nadere toetsing ten aanzien van NNN niet noodzakelijk.

Houtopstanden
Het projectgebied bevindt zich binnen de bebouwde kom. Daarmee is het onderdeel Houtopstanden van de Wet natuurbescherming niet van toepassing op het projectgebied.

Kleine marterachtigen
Het projectgebied is gezien de aanwezige struiken en bosschages geschikt als foerageergebied voor kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn). De struiken en bosschages zijn tevens geschikt als verblijf en nestplaats voor deze soorten. De aanwezigheid van kleine marterachtigen kan niet op voorhand worden uitgesloten. Een nader onderzoek naar kleine marterachtigen en/of een ontheffingsaanvraag is benodigd.

Vogels
Het projectgebied is (onderdeel van) een leefgebied voor diverse zangvogels. Het is aannemelijk dat zangvogels de bosschages in het projectgebied gebruiken als broedlocatie. Een nader onderzoek is niet noodzakelijk, onder voorwaarde dat er buiten het broedseizoen om gewerkt wordt, of eventuele nesten in de bosschages tijdens het broedseizoen niet verstoord worden. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli, afhankelijk van de weersomstandigheden. Eerdere en latere broedgevallen zijn ook beschermd conform de Wet natuurbescherming.

Zorgplicht
De aannemer behoudt te allen tijde zijn of haar zorgplicht: ‘’De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a) voorkomen, b) beperken en c) ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur.”

1.3 Uitgangspunten

Als uitgangspunt voor deze rapportage is de inkomende e-mail van de heer N. Steijvers op 12-01-2021 met als onderwerp ‘Offerteverzoek woningbouwontwikkeling CPO Um ’t Erf Toldijk (P01345)’ en met verwijzing naar de offerte van 18-01-2021.

1.4 Projectgebied

Het projectgebied is gelegen in Toldijk (Afb. 1.2) aan de Wethouder Campermanstraat. Het gebied grenst aan de zuidzijde aan de bebouwde kom van Toldijk. Aan de west- en noordzijde grenst het aan agrarische percelen. Aan de oostzijde bevinden zich woonhuizen en de Zutphen Emmerikseweg.

Het projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 6000 m^2, en bestaat uit een omheind grasveld met bomen en struiken rondom en een stuk agrarische grond. (Afb. 1.3). Op het terrein bevinden zich tevens doelpalen, een bankje en een prullenbak. De eigenaar is voornemens om 12 woningen voor starters en senioren rondom een kleinschalig, gezamenlijk erf te realiseren. De exacte planning van de uitvoering is nog niet bekend.

Afbeelding 1.2: Ligging van het projectgebied (binnen het rode kader).

Afbeelding 1.3: Luchtfoto van het projectgebied (binnen het rode kader).

2 Wet natuurbescherming

De oude natuurwetgeving met ‘de Natuurbeschermingswet 1998’ en ‘de Flora- en Faunawet’ is per januari 2017 veranderd in de Wet natuurbescherming. Hieronder wordt de inhoud van de Wet natuurbescherming toegelicht.

2.1 Natura 2000

De bescherming van de ca. 164 Natura 2000-gebieden in Nederland blijft behouden in de Wet natuurbescherming. In Natura 2000-gebieden zijn de Europese richtlijnen van kracht. De Europese Unie (EU) heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote waarde is. Om deze natuur te behouden, heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Nederland telt ruim 160 Natura 2000-gebieden, welke onderdeel uitmaken van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie.

Aanwijzingsprocedure
Natura 2000-gebieden worden formeel aangewezen. Per gebied is er een aanwijzingsdocument gemaakt door het ministerie met daarin:
- Instandhoudingsdoelen; welke doelsoorten en habitats gaat het, en wat is de doelstelling ten aanzien van die soorten en/of habitats;
- Begrenzing; welk areaal is beschermd.

Beheerplannen
Voor ieder gebied moet binnen drie jaar een beheerplan worden vastgesteld. In het beheerplan staat welke natuurwaarden er zijn of deze moeten worden beschermd en/of ontwikkeld. Er staat ook in hoe het gerealiseerd moet worden. Verder wordt er in aangegeven welke externe facturen de instandhoudingsdoelen mogelijk negatief kunnen beïnvloeden. Deze beheerplannen worden vastgesteld door het Rijk of door de Provincie.

Vergunning
Voor de uitvoering van werkzaamheden welke mogelijk schade toebrengen aan een door Natuurbeschermingswet beschermd gebied, geldt dat deze acties in principe verboden zijn. Indien een groter maatschappelijk belang aanwezig is, dient er een vergunningsprocedure te worden doorlopen. Hierbij geldt de volgende regel: ‘activiteiten mogen in principe alleen worden uitgevoerd wanneer er geen significante schade aan beschermde natuurwaarde ontstaat’.

Beschermde Natuurmonumenten
Voorheen waren naast Natura 2000-gebieden ook Beschermde Natuurmonumenten beschermd conform de gebiedsbescherming. De bescherming van Beschermde Natuurmonumenten is vervallen. Provincies kunnen wel besluiten om deze gebieden alsnog te beschermen via het provinciale beleid. De provincie voegt de gebieden toe aan het Natuurnetwerk Nederland of wijst ze aan als bijzonder provinciaal natuurgebied of -landschap.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Aanvullend op de natuurwetgeving is er natuurbeleid. Natuurbeleid is een zachter kader dan de natuurwetgeving, maar is eveneens van belang voor ruimtelijke plannen. Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden (voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor het Natuurnetwerk Nederland geregeld.

In Natuurnetwerk Nederland liggen de volgende natuurgebieden:
- Bestaande natuurgebieden (waaronder de 20 Nationale Parken)
- Gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer

- Ca. 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, het Nederlandse deel van de Noordzee en de Waddenzee
- Alle Natura 2000-gebieden

2.3 Houtopstanden

De Wet natuurbescherming spreekt over een houtopstand indien sprake is van een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:
a een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
b bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen

De Wet natuurbescherming heeft geen betrekking op:
a houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
b houtopstanden op erven of in tuinen;
c fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
d naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
e kweekgoed;
f uit populieren of wilgen bestaande:
  1 wegbeplantingen;
  2 beplantingen langs waterwegen, en
  3 eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
g het dunnen van een houtopstand;
h uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
  1 ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
  2 bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
  3 zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten (Artikel 4.2).

2.4 Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Er is een stappenplan opgesteld door Ministerie van Economische Zaken (Bijlage 4). Met dit stappenplan kan worden bepaald of een ontheffing nodig is of dat er gebruik kan worden gemaakt van een vrijstelling.

Bevoegdheid
De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen ligt bij de provincies. Enkel bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk het bevoegd gezag.

Beschermingsregime
De Wet Natuurbescherming kent de onderstaande beschermingsregimes. Elk van deze beschermingsregime kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor een vrijstelling of ontheffing van de verboden.
- Soorten van de Vogelrichtlijn
- Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn
- Andere soorten (bescherming vanuit nationaal oogpunt)

Om te mogen afwijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan de volgende criteria zijn voldaan.
- Er mag worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is
- Tegenover de afwijking van het verbod moet een in de wet genoemd belang staan (bijv. volksgezondheid of openbare veiligheid)
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van een soort

De verbodsbepalingen voor Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten zijn gericht op bescherming van de individuen van de soorten. De verbodsbepalingen mogen enkel overtreden worden met een ontheffing (het 'nee, tenzij-principe'). Bij het besluit of een afwijking van het verbod kan worden toegestaan, wordt niet gekeken naar de gevolgen van deze afwijking voor het individuele plant of dier, maar naar de gevolgen voor de instandhouding van de betrokken soort.

Zorgplicht
Iedereen dient voldoende rekening te houden met in het wild levende dieren en planten en de directe leefomgeving. ''De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

Vrijstelling regelgeving
In veel gevallen is er geen ontheffing nodig, maar kan er gebruik worden gemaakt van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod. Er zijn diverse vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Bekende voorbeelden van vrijstellingen zijn onder meer het toepassen van de gedragscode of wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in het kader van een Programmatische Aanpak of een Provinciale verordening.

Verbodsbepalingen
De verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten Vogelrichtlijn, artikel 3.1
lid 1 Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
lid 3 Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
lid 4 Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
lid 5 Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

De verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten Habitatrichtlijn, artikel 3.2
Lid 1 Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
lid 2 Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
lid 3 Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
lid 5 Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De verbodsbepalingen betreffende andere soorten, artikel 3.3
lid 1 Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
onderdeel a In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
onderdeel b de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
onderdeel c vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Gedragscodes
In de Wet natuurbescherming is de mogelijkheid opgenomen om een vrijstelling te verkrijgen indien wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode (art 3.31). In de mogelijkheid die de wet biedt, wordt ook aangegeven dat er met betrekking tot de Europees beschermde soorten een gedragscode kan worden goedgekeurd voor ruimtelijke ontwikkelingen (naast beheer en onderhoud, waarvoor in de Flora- en Faunawet

reeds een vrijstelling gold als werd gewerkt conform een goedgekeurde gedragscode). Hoewel de mogelijkheid wel wordt geboden, zijn er bij het opstellen van het stappenplan nog géén gedragscodes goedgekeurd voor de nieuwe beschermde soorten of voor de Europees beschermde soorten voor ruimtelijke ontwikkelingen. Hier dient rekening mee te worden gehouden bij de bepaling of een gedragscode van toepassing is voor de type ingreep en de voorkomende beschermde soorten.

3 Werkwijze

Ten behoeve van deze quickscan flora & fauna is op twee manieren onderzocht of de voorgenomen ruimtelijke ingrepen mogelijk een negatief effect hebben op beschermde gebieden, plantensoorten en diersoorten en houtopstanden.

Tijdens een voorbereidend bureauonderzoek is informatie verzameld over:
a het projectgebied en de positie van het projectgebied t.o.v. beschermde gebieden in de omgeving van het projectgebied (Hoofdstuk 4. Resultaten beschermde gebieden)
b de ligging van de te kappen houtopstanden ten opzichte van de bebouwde kom grens (Hoofdstuk 5: Resultaten houtopstanden)
c waarnemingen van plant- en diersoorten in het projectgebied en in de omgeving van het projectgebied (Hoofdstuk 6: Resultaten beschermde soorten)

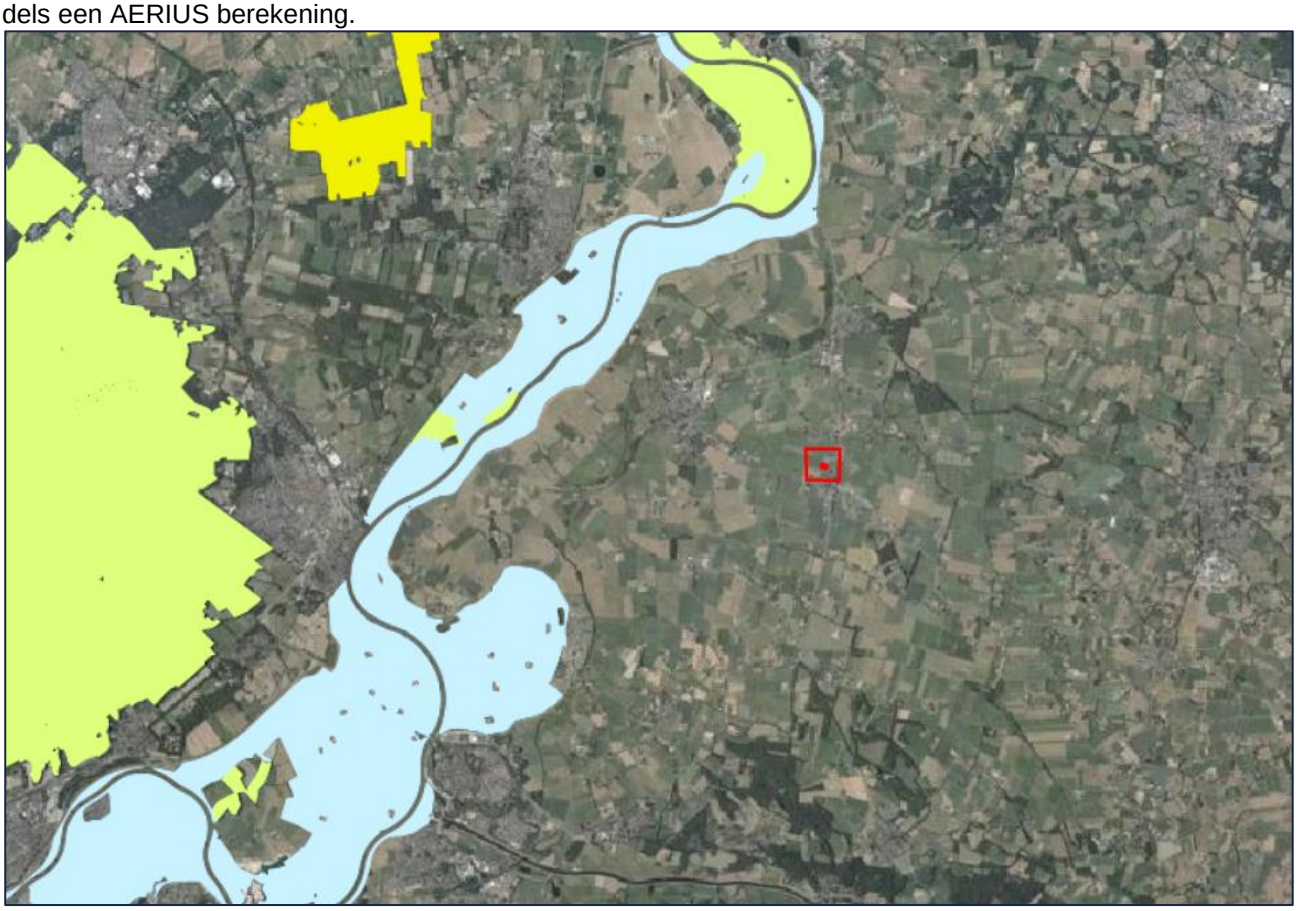
Op basis van één verkennend veldonderzoek is de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde plant- en diersoorten onderzocht in het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied. Het terrein is onderzocht op basis van terreingesteldheid, potentiële aanwezigheid van beschermde soorten alsook de aanwezigheid van biotopen die geschikt zijn voor beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van bekende natuurinformatie (NDFF, waarneming.nl). Daarnaast is het omliggende gebied globaal geanalyseerd waarmee een inschatting gemaakt kan worden of het projectgebied geschikt kan zijn als leefgebied voor beschermde soorten.

4 Resultaten beschermde gebieden

4.1 Natura 2000-gebieden

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied (Afbeelding 4.1). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Rijntakken op ca. 3,6km afstand van het projectgebied en wordt hiervan gescheiden door agrarisch gebied en de bebouwde kom van Steenderen. Andere Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand (> 8 km) van het projectgebied.

Het projectgebied is niet direct zichtbaar vanuit omliggende Natura 2000-gebieden. Van optische verstoring van soorten in Natura 2000-gebieden is derhalve geen sprake. Gelet op de ligging van het projectgebied en de beperkte impact van de ingreep, kan verstoring van soorten in Natura 2000-gebieden door licht en geluid op voorhand worden uitgesloten. Een substantieel, negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de stikstofemissie en daarmee op Natura 2000-gebieden is aannemelijk, en dient nader onderzocht worden middels een AERIUS berekening.

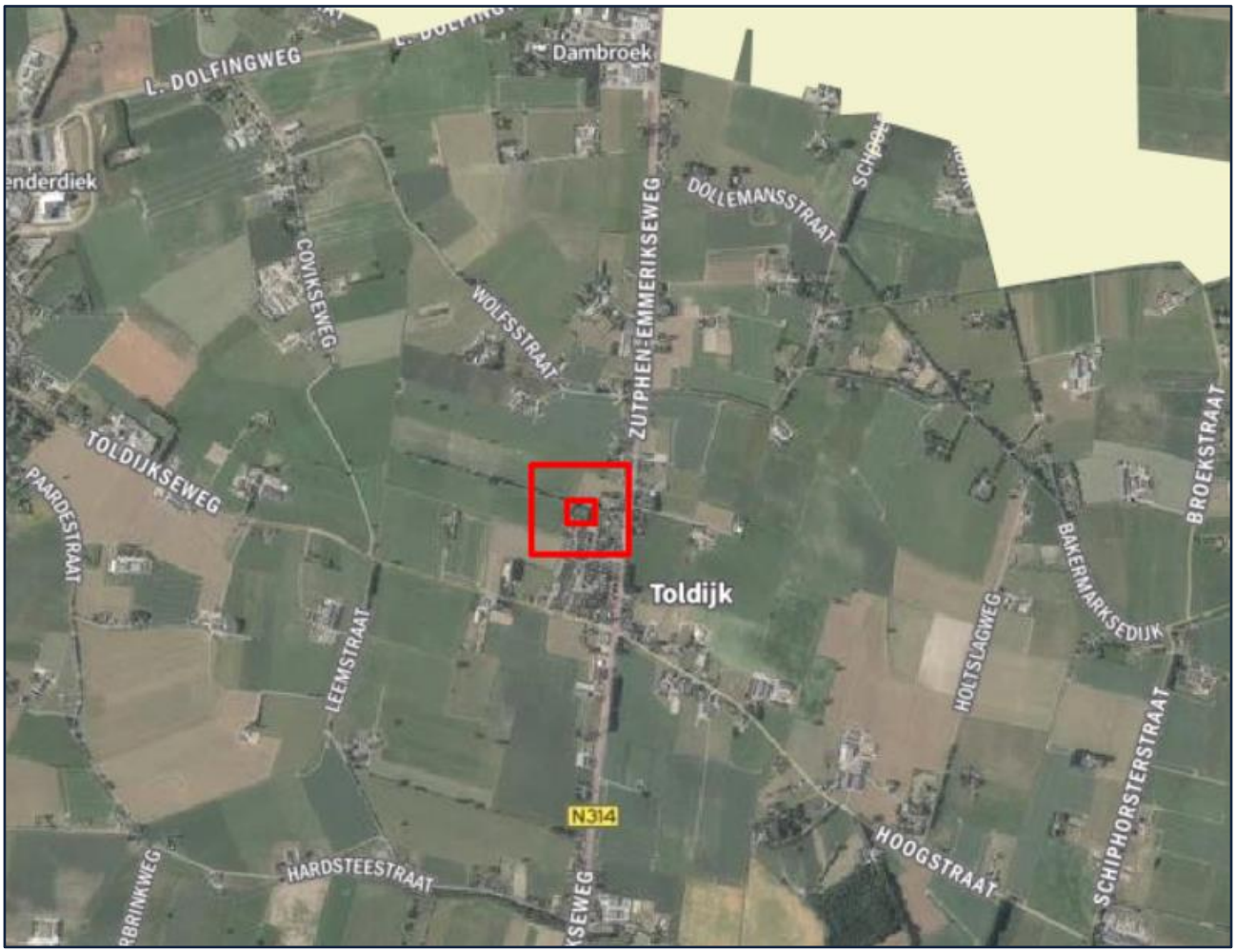
Afbeelding 4.1: Ligging van het projectgebied (binnenste rode kader) t.o.v. Natura 2000-gebied Rijntakken (blauw) Landgoederen Brummen (geel) en Veluwe (groen).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (Afbeelding 4.2). Het dichtstbijzijnde gebied behorende tot het Natuurnetwerk Nederland betreft enkele percelen bestaande uit velden en houtopstanden op 1,6 km afstand van het projectgebied. Het projectgebied wordt van dit Natuurnetwerk Nederland gebied gescheiden door agrarische percelen en wegen.

Aangezien het projectgebied buiten de begrenzing van het NNN ligt en de provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Gelderland geen bepalingen ten aanzien van externe werking kent, is nadere toetsing ten

aanzien van NNN niet noodzakelijk. Verstoring van op ca. 500 meter afstand gelegen NNN-gebieden kan bovendien op voorhand worden uitgesloten, gelet op de ligging van het projectgebied en de beperkte impact van de ingreep.

Afbeelding 4.2: Ligging van het projectgebied (binnenste rode kader) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (beige).

5 Resultaten houtopstanden

Het projectgebied bevindt zich binnen de bebouwde kom. Daarmee is het onderdeel Houtopstanden van de Wet natuurbescherming niet van toepassing op het projectgebied.

6 Resultaten beschermde soorten

6.1 Karakteristieken

Tijdens het locatieonderzoek zijn in het projectgebied verschillende elementen aangetroffen (Tabel 6.2). De foto's in bijlage 3 geven een impressie van de situatie ter plaatse.

Tabel 6.1: Gegevens inspectiedatum locatiebezoek.

Controleur	K.J.M. Degen
Datum	23-02-2021
Dagdeel	Ochtend
Weer	Droog, zonnig, 13 ˚C, wind ZZW, 3 Bft

Tabel 6.2: Aangetroffen elementen.

Elementen	Aanwezig	Omschrijving
Gebouwen	Nee	-
Water	Nee	-
Houtachtige vegetatie	Ja	Diverse bomen, diverse struiken
Kruidachtige vegetatie	Ja	Grasveld, regelmatig gemaaid
Moeras en verlandingszone	Nee	-
Agrarisch gebied	ja	Weiland
Werken	Nee	-
Erf / tuin / privé	Nee	-
Bestrating / verharding	nee	

6.2 Flora

Het veldbezoek vond plaats aan het begin van het groeiseizoen van planten zodat een beperkte indruk is verkregen van de aanwezige soorten. Hierbij is de aanwezigheid vastgesteld van enkele algemeen voorkomende grassoorten en kruiden waaronder Engels raaigras. Tijdens het veldbezoek zijn geen bijzondere of beschermde plantensoorten aangetroffen. Gezien de huidige inrichting van het projectgebied en het regelmatige onderhoud van grasveld en bermen, is het niet aannemelijk dat beschermde plantensoorten in het projectgebied voorkomen.

Een nader onderzoek naar beschermde flora en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.3 Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren of sporen van zoogdieren aangetroffen. Gezien de aangetroffen vegetatie en omgeving kunnen soorten als egel, haas, konijn en algemene muizensoorten worden verwacht. Het projectgebied is onderdeel van de leefomgeving van deze soorten. De bovengenoemde soorten zijn beschermd conform de Wet natuurbescherming 'andere soorten', maar staan ook in de categorie 'vrijgestelde soorten'. Dit houdt in dat bij uitvoering van de werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt voor deze soort. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht voor de uitvoerende partij.

Kleine marterachtigen
Het projectgebied is gezien de aanwezige struiken en bosschages geschikt als foerageergebied voor kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn). De struiken en bosschages zijn tevens geschikt als verblijf en nestplaats voor deze soorten. De aanwezigheid van kleine marterachtigen kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Een nader onderzoek naar kleine marterachtigen en/of een ontheffingsaanvraag is benodigd.

6.4 Vleermuizen

Een vleermuisonderzoek valt buiten het kader van een quickscan. Wel is de potentie onderzocht van het terrein voor vleermuizen en is gelet op sporen. Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van gebouwen.

Er is onderzocht welke soorten redelijkerwijs of mogelijk te verwachten zijn aan de hand van het landschap, de omgeving en gekend verspreidingsbeeld. Daarna is onderzocht welke functies voor vleermuizen mogelijk voorkomen. Als richtlijn is hiervoor de checklist van het huidig geldende Vleermuisprotocol (2021) aangehouden. Het gaat om voor vleermuis van belang zijnde objecten die door de beoogde activiteit of plan, in relevante mate worden aangetast. Foerageergebied en vliegroutes zijn alleen beschermd als ze essentieel zijn voor het goede voortbestaan van de soort ter plaatse.

In het gebied zijn geen bomen met holtes of scheuren aangetroffen die groot genoeg en geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het projectgebied kan daarom op voorhand worden uitgesloten.

Het projectgebied is gezien de ligging op de overgang van bomen en bosschages, bebouwde kom en open veld geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Gelet op de geringe omvang van het projectgebied, de aanwezigheid van geschikt foerageergebied in de directe omgeving en de aanleg van tuinen met groenstructuren is er van significant verlies van foerageergebied geen sprake.

De aanwezige bomen vormen een structuur die kan dienen als vliegroute. Er worden echter geen essentiële landschapselementen verbonden met deze mogelijke vliegroute. Het gaat hier niet om een essentiële vliegroute voor vleermuizen. Van een negatief effect op een vliegroute voor vleermuizen is geen sprake.

Een nader onderzoek naar beschermde vleermuizen en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.5 Vogels

Jaarrond beschermde vogels
Tijdens het veldbezoek zijn de bomen en bosschages gecontroleerd, maar er zijn in de bomen geen nesten aangetroffen van jaarrond beschermde soorten. De aanwezigheid van jaarrond beschermde vogels is niet aannemelijk.

Broedvogels
De bomen en bosschages zijn gecontroleerd en beoordeeld op aanwezige vogelnesten. Er zijn meerdere onbewoonde nesten aangetroffen. Daarnaast zijn meerdere waarnemingen gedaan van vogels vliegend boven het terrein en/of zittend in bomen of struiken, te weten een merel, houtduif en koolmees. Het projectgebied is dan ook onderdeel van het leefgebied van o.a. zangvogels. Het is aannemelijk dat zangvogels de bomen en bosschages gebruiken als broedlocatie. Dit houdt in dat gedurende het broedseizoen geen werkzaamheden mogen worden uitgevoerd die leiden tot een verstoring of vernietiging van de exemplaren en/of nesten van deze soortgroep. Het broedseizoen ligt globaal tussen 15 maart en 15 juli, afhankelijk van de weersomstandigheden. Eerdere, maar ook latere broedgevallen zijn mogelijk. Deze ‘broedgevallen buiten het broedseizoen om’ zijn ook beschermd conform de Wet natuurbescherming.

Een nader onderzoek naar beschermde vogels en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.6 Amfibieën

In het projectgebied liggen geen geschikte voortplantingsbiotopen voor amfibieën. Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen. Het is mogelijk dat de gewone pad het projectgebied gebruikt als leefomgeving. Deze soort is beschermd conform de Wet natuurbescherming ‘Andere soorten’, maar staan ook op de categorie met ‘vrijgestelde soorten’. Dit houdt in dat bij uitvoering van de werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt voor deze soort. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht voor de uitvoerende partij.

Een nader onderzoek naar beschermde amfibieën en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.7 Reptielen

In het projectgebied zijn geen reptielen aangetroffen. Er zijn ook geen biotopen aangetroffen die geschikt zijn voor reptielen.

Een nader onderzoek naar beschermde reptielen en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.8 Vissen

In het projectgebied bevinden zich geen biotopen die geschikt zijn voor vissen.

Een nader onderzoek naar beschermde vissen en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.9 Ongewervelden

Tijdens het veldbezoek zijn geen ongewervelden waargenomen. Vanwege het ontbreken van de voor beschermde ongewervelden benodigde specifieke habitats, is het niet aannemelijk dat beschermde soorten ongewervelden in het projectgebied aanwezig zijn.

Een nader onderzoek naar beschermde ongewervelden en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

7 Conclusies en advies

7.1 Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden
Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Rijntakken op ca. 3,6 km afstand van het projectgebied en wordt hiervan gescheiden door agrarisch gebied en de bebouwde kom van Steenderen. Andere Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand (> 8 km) van het projectgebied. Het projectgebied is niet direct zichtbaar vanuit omliggende Natura 2000-gebieden. Van optische verstoring van soorten in Natura 2000-gebieden is derhalve geen sprake. Gelet op de ligging van het projectgebied en de beperkte impact van de ingreep, kan verstoring van soorten in Natura 2000-gebieden door licht en geluid op voorhand worden uitgesloten. Een substantieel, negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de stikstofemissie en daarmee op Natura 2000-gebieden is aannemelijk, en dient nader onderzocht worden middels een AERIUS berekening.

Natuurnetwerk Nederland
Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Het dichtstbijzijnde gebied behorende tot het Natuurnetwerk Nederland betreft enkele percelen bestaande uit velden en houtopstanden op 1,6 km afstand van het projectgebied. Het projectgebied wordt van dit Natuurnetwerk Nederland gebied gescheiden door agrarische percelen en wegen. Aangezien het projectgebied buiten de begrenzing van het NNN ligt en de provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Gelderland geen bepalingen ten aanzien van externe werking kent, is nadere toetsing ten aanzien van NNN niet noodzakelijk.

7.2 Houtopstanden

Het projectgebied bevindt zich binnen de bebouwde kom. Daarmee is het onderdeel Houtopstanden van de Wet natuurbescherming niet van toepassing op het projectgebied.

7.3 Beschermde soorten

Uit het veldonderzoek zijn de volgende restricties naar voren gekomen:

Kleine marterachtigen
Het projectgebied is gezien de aanwezige struiken en bosschages geschikt als foerageergebied voor kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn). De struiken en bosschages zijn tevens geschikt als verblijf en nestplaats voor deze soorten. De aanwezigheid van kleine marterachtigen kan niet op voorhand worden uitgesloten. Een nader onderzoek naar kleine marterachtigen en/of een ontheffingsaanvraag is benodigd.

Vogels
Het projectgebied is (onderdeel van) een leefgebied voor diverse zangvogels. Het is aannemelijk dat zangvogels de bomen en bosschages in het projectgebied gebruiken als broedlocatie. Verstoring van broedvogels kan voorkomen worden door de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Indien dat niet mogelijk is, kan verstoring voorkomen worden door de bosschages niet te beschadigen tijdens het broedseizoen. Het broedseizoen is globaal aan te geven tussen 15 maart en 15 juli, afhankelijk van de weersomstandigheden. Eerdere en latere broedgevallen zijn ook beschermd conform de Wet natuurbescherming.

7.4 Zorgplicht

De aannemer behoudt te allen tijde zijn of haar zorgplicht: ‘’De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a. voorkomen, b. beperken en c. ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur.”

Bronnen

Literatuur
- Meijden, R. van der, Heukels' Flora van Nederland, Wolters-Noordhoff, 2005.
- Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora, Stichting Floron, Nijmegen 2011.
- Weeda, E.J. et al., Nederlandse Oecologische Flora, KNNV, Leiden, 1999.

Internet
- https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01

De Wet natuurbescherming met de onderdelen Natura 2000-gebieden, Houtopstanden en Soorten inclusief de beschermingsregimes Habitatrichtlijnsoorten, Vogelrichtlijnsoorten en Andere soorten.
Geraadpleegd op 02-03-2021

- http://kadviewer.map5.nl

Kadviewer is een online kaartendienst waarmee geografische locaties opgezocht kunnen worden.
Geraadpleegd op 02-03-2021

- https://zoek.officielebekendmakingen.nl/

Provinciale verordening m.b.t. de Wet natuurbescherming en vrijgestelde soorten.
Geraadpleegd op 02-03-2021

- http://www.regelink.net

Regelink is een kenniscentrum met betrekking tot de beschermde soorten in de Wet natuurbescherming.
Geraadpleegd op 02-03-2021

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de NDFF zijn waarnemingen beschikbaar met exacte locatiegegevens.
Geraadpleegd op 02-03-2021

- https://www.waarneming.nl

Database van voorkomen van flora- en fauna in Nederland.
Geraadpleegd op 02-03-2021

- https://www.telmee.nl

Database van voorkomen van flora- en fauna in Nederland.
Geraadpleegd op 02-03-2021

- https://www.vleermuis.net

Vleermuis.net is een kenniswebsite met informatie over het Vleermuisprotocol.
Geraadpleegd op 02-03-2021

- https://www.ravon.nl

RAVON is een kenniscentrum voor reptielen, amfibieën en vissen.
Geraadpleegd op 02-03-2021

- https://www.zoogdiervereniging.nl

Zoogdiervereniging
Geraadpleegd op 02-03-2021

- https://www.vogelbescherming.nl/

Vogelbescherming
Geraadpleegd op 02-03-2021

- https://www.sovon.nl/

Sovon Vogelonderzoek Nederland
Geraadpleegd op 02-03-2021

Bijlage 1: Luchtfoto inclusief projectgrenzen

Projectgebied binnen het rode kader

Bijlage 2: Plattegrond nieuwe situatie

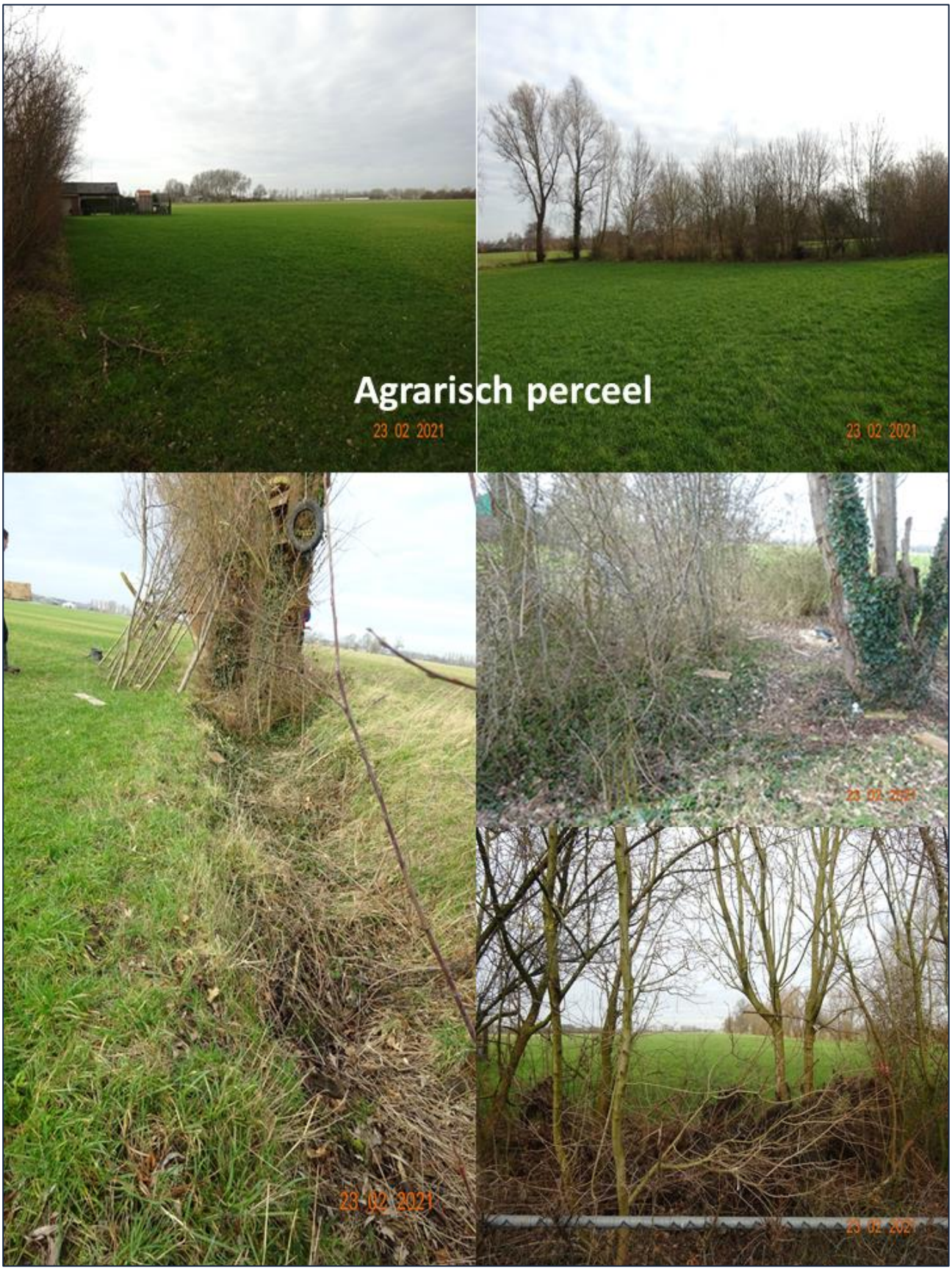

Bijlage 3: Impressie projectgebied

23 02 2021
23 02 2021
23 02 2021

23 02 2021
23 02 2021
23 02 2021
23 02 2021

Agrarisch perceel
23 02 2021
23 02 2021

Bijlage 4: Toelichting verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna

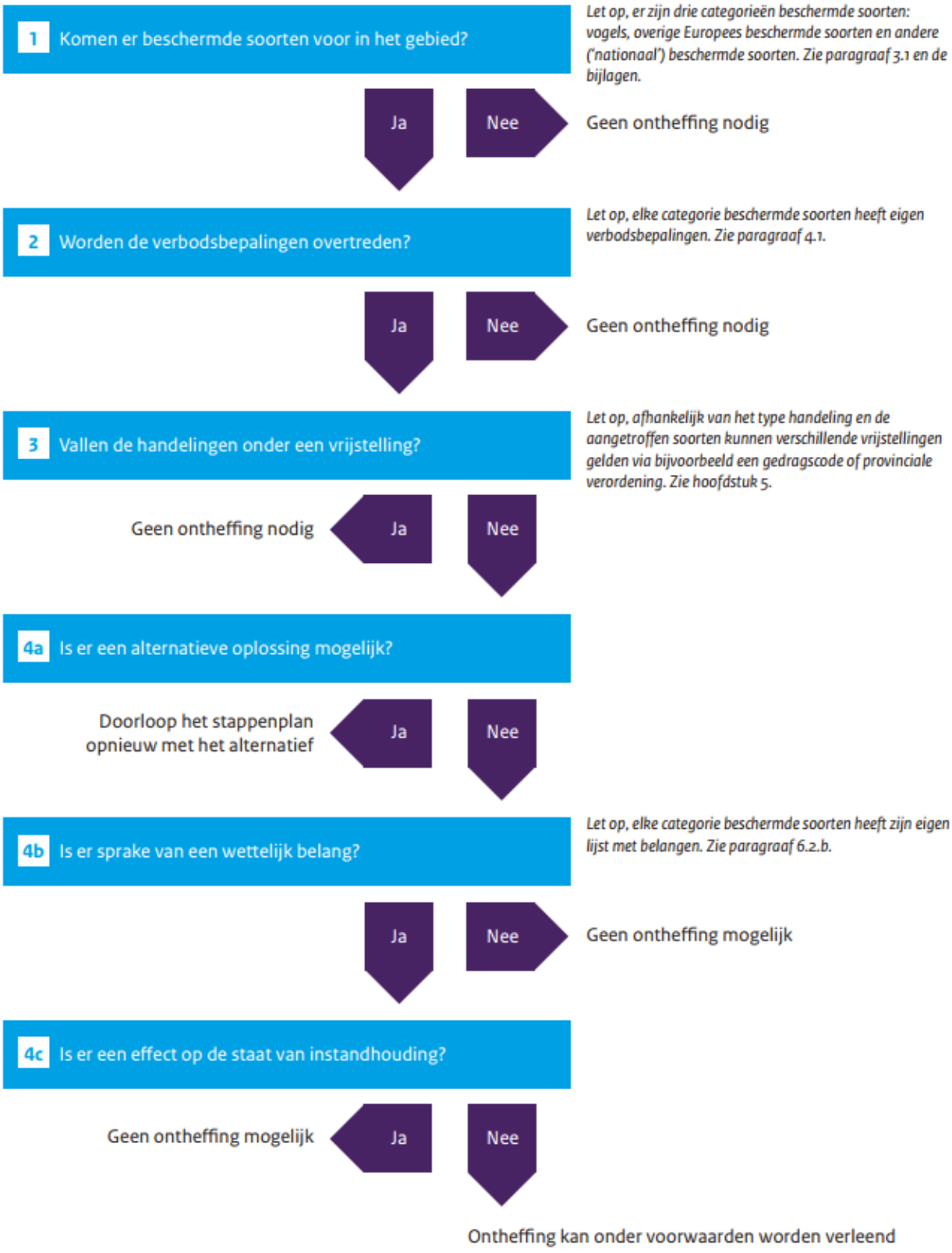
In het verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna in het kader van de Wet natuurbescherming wordt onderzoek gedaan naar het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten in het projectgebied. Ook wordt de ligging van het projectgebied onderzocht t.o.v. beschermde gebieden behorende tot het Natura 2000 netwerk en Natuurnetwerk Nederland. De volgende werkzaamheden behoren tot het verkennend onderzoek.

Voorbereidend onderzoek
- Verzamelen van gebiedsinformatie
- Verzamelen van soorteninformatie en verspreidingsgebied
- Informatie verzamelen over voorgenomen werkzaamheden in het projectgebied

Verkennend veldonderzoek met inspectie van het terrein en/of gebouwen
- Tijdens het veldonderzoek wordt het projectgebied en de directe omgeving geïnventariseerd op de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Ook wordt gekeken of het projectgebied geschikt is als habitat voor beschermde soorten. Het verkennend veldonderzoek geeft daarmee inzicht in de **kans op aanwezigheid** van beschermde soorten. Het is geen gedetailleerd en gespecialiseerd onderzoek.
- Het is mogelijk dat er objecten of plekken zijn die niet de inspecteren zijn door de controleur. Dit kan bijvoorbeeld een watergang (vissen en amfibieën) zijn of holtes, spouwen en kieren in bomen en gebouwen (vleermuizen). Onderzoek van dergelijke objecten en plekken vereist in elk geval aanvullend onderzoek door een deskundige.
- Indien tijdens het verkennend veldonderzoek de aanwezigheid van beschermde soorten wordt vastgesteld, en/of plekken zijn aangetroffen die kunnen fungeren als habitat voor beschermde soorten, is aanvullend onderzoek noodzakelijk. Indien een watervoerende watergang / sloot wordt aangetroffen (in verbinding staand met andere watergangen), en de kans bestaat dat er beschermde soorten in voorkomen is altijd een nader onderzoek noodzakelijk.
- Aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd door een deskundige op het gebied van de betreffende (mogelijk) aanwezige soort(en) en geeft uitsluitsel over welke beschermde soorten aanwezig zijn, in welke aantallen, op welke locaties en welke functie die locaties hebben.
- Aanvullend onderzoek maakt geen onderdeel uit van een verkennend onderzoek (quickscan). Aanvullend onderzoek kan als meerwerk verrekend worden bovenop het verkennend onderzoek.

Advies en rapportage
- De resultaten van het verkennend onderzoek worden gepresenteerd in een rapportage.
- In de rapportage wordt aangegeven of aanvullend onderzoek noodzakelijk is en indien dit noodzakelijk is, voor welke soortgroep(en).
- In de rapportage wordt een advies gegeven met betrekking tot het vervolgtraject.
- In het geval aanvullend onderzoek noodzakelijk is, kunnen wij u adviseren over de planning en doorlooptijd van deze onderzoeken.

Bijlage 5: Stappenplan Ministerie van Economische Zaken

Bijlage 6: Plattegrond met registratienummers

Projectgebied (binnen rood kader), met foerageergebied en mogelijk nest- en verblijfplaatsen kleine marter-achtigen (A, blauwe lijnen).

Bijlage 7: Registratieformulier

Registratieformulier verkennend Flora- en fauna onderzoek	

Gemeente:	Lingewaard	**Datum:**	02-03-2021
Straat / locatie:	Dorpsstraat 82 Bemmel	**Tijdstip + weer:**	13.00, droog, zonnig, 13 ˚C, wind ZO, 3Bft
Nadere plaatsbepaling:		**Controleur:**	K.J.M. Degen

Deel II Leefgebied				
Code	**Leefgebied van soortgroep**	**Soort**	**Waarneming**	**Opmerking / inspectie**
A	Zoogdieren	Kleine marterachtigen	Bosschage, struwelen	Geschikt als foerageergebied en als nest-verblijfplaatsen

Bijlage 2: Aanvullend soortenonderzoek 2021

GRAS ADVIES GROEN RECREATIE SPORT

Rapportage aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming

Wethouder Campermanstraat te Toldijk

Projectcode: P01416

Versie: Definitief

Colofon		
Titel:	Rapportage aanvullend soortenonderzoek	
	Wethouder Campermanstraat te Toldijk	
Projectcode	P01416	
Versie:	Definitief	
Datum	01-07-2021	
Auteur:	[redacted]	
Controle	[redacted]	
Opdrachtgever:	Buro Stedenbouw B.V. Kerkplein 5 8121 BM Olst	
Uitvoerder		
	GRAS Advies bv	
	Bedrijvenpark Twente 412	Huismanstraat 6
	7602 KM Almelo	6851 GT Huissen
Email:	[redacted]	
Website:	https://grasadvies.nl/	
Contactpersoon:	[redacted]	
Telefoon:	[redacted]	
Email:	[redacted]	

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Inleiding 5
1.2 Samenvatting 6
1.3 Uitgangspunten 7
1.4 Projectgebied 7
1.5 Voorgenomen ontwikkeling en werkzaamheden 8
2 Werkwijze 9
2.1 Kleine marterachtigen 9
2.1.1 Werkwijze 9
2.1.2 Onderzoeksmethoden 9
2.2 Uitvoering locatieonderzoeken 10
3 Resultaten 12
3.1 Algemeen 12
3.2 Kleine marterachtigen 12
4 Conclusies en advies 13
5. Bronnen 14

Bijlagen

Bijlage 1: Luchtfoto inclusief projectgrenzen

Bijlage 2: Wet natuurbescherming

Bijlage 3: Stappenplan Ministerie van Economische Zaken

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Het bouwplan is gesitueerd op een inbreidingslocatie in het noordwesten van Toldijk, De locatie betreft een trapveldje en een deel van een agrarisch perceel, kadastraal bekend onder sectie W, nummers 656 en 776. Het plan voorziet in het bouwen van 12 woningen voor starters en senioren rondom een kleinschalig, gezamenlijk erf.

Bij dergelijke ruimtelijke ingrepen dient rekening gehouden te worden met beschermde gebieden, houtopstanden en plant- en diersoorten. De Wet natuurbescherming omvat de regelgeving betreffende deze soorten en gebieden. De Wet natuurbescherming is van kracht sinds januari 2017 en vervangt de drie oude wetten: 'Natuurbeschermingswet 1998', 'Boswet' en 'Flora- en Faunawet'. Doelstelling van de Wet natuurbescherming is bescherming van de biodiversiteit, decentralisatie van verantwoordelijkheden en vereenvoudiging van regelgeving.

Uit de resultaten van het verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna, (K.J.M. Degen, 2021) is geconcludeerd dat het projectgebied geschikt is als leefgebied voor kleine marterachtigen. Op basis hiervan is besloten nader onderzoek naar deze soortgroepen uit te voeren.

Doelstelling rapport
Het doel van dit aanvullend onderzoek is om uitsluitsel te geven over de functie van het projectgebied voor kleine marterachtigen en daarbij conclusies te kunnen trekken over welke soorten, en met welke aantallen, in het gebied voorkomen en welke specifieke functie(s) het projectgebied heeft voor kleine marterachtigen. Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventuele noodzakelijke vervolgstappen. Dit rapport presenteert de uitkomsten van het aanvullend onderzoek.

GRAS advies
GRAS Advies voert verkennende veldonderzoeken uit volgens de geldende soortprotocollen. De heer [redacted] de heer [redacted] en [redacted] zijn middels opleiding en ervaring bevoegd voor de verrichte werkzaamheden. Daarnaast is het project uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van GRAS Advies. Het kwaliteit managementsysteem van GRAS Advies is ISO NEN-EN-ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Afbeelding 1.1: Toldijk, provincie Gelderland

1.2 Samenvatting

Kleine marterachtigen
Als het aanwezige struweel in de beoogde toekomstige ontwikkeling behouden blijft is er geen sprake van een negatief effect op het leefgebied van de wezel. Mocht het struweel wel (deels) verwijderd moeten worden, wordt aannemelijk functioneel leefgebied voor de wezel door de beoogde ontwikkeling weggenomen en dient te worden gecompenseerd. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor kleine marterachtigen (wezel) is dan nodig.
Als het mogelijk is om tijdens de werkzaamheden de negatieve invloed op het leefgebied van de wezel minimaal te houden is het niet altijd nodig een ontheffing aan te vragen. Er zal dan gewerkt moeten worden buiten de kwetsbare periode van 15 maart tot 1 september. Daarnaast moet op voorhand binnen het bestaande leefgebied het habitat verbetert worden door de aanplant van heggen en houtwallen.

Wet natuurbescherming
Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) is voor de uitvoering van de werkzaamheden niet benodigd.

Zorgplicht
De aannemer behoudt te allen tijde zijn of haar zorgplicht: ‘’De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a) voorkomen, b) beperken en c) ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur.”

Advies
Geadviseerd wordt de hier resultaten en conclusies voor te leggen aan het bevoegd gezag, de provincie Gelderland.

1.3 Uitgangspunten

Als uitgangspunt voor deze rapportage is de inkomende e-mail van de heer N. Steijvers op 31-03-2021 met als onderwerp ‘Vervolgonderzoek kleine marterachtigen Toldijk’ en met verwijzing naar de offerte van 18-03-2021.

1.4 Projectgebied

Het projectgebied is gelegen in Toldijk (Afb. 1.2) aan de Wethouder Campermanstraat. Het gebied grenst aan de zuidzijde aan de bebouwde kom van Toldijk. Aan de west- en noordzijde grenst het aan agrarische percelen. Aan de oostzijde bevinden zich woonhuizen en de Zutphen Emmerikseweg.

Het projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 6000 m^2, en bestaat uit een omheind grasveld met bomen en struiken rondom en een stuk agrarische grond. (Afb. 1.3). Op het terrein bevinden zich tevens doelpalen, een bankje en een prullenbak.

Afbeelding 1.2: Ligging van het projectgebied (rood kader).

Afbeelding 1.3: Luchtfoto van het projectgebied (binnen het rode kader).

1.5 Voorgenomen ontwikkeling en werkzaamheden

De eigenaar is voornemens om 12 woningen voor starters en senioren rondom een kleinschalig, gezamenlijk erf te realiseren. De exacte planning van de uitvoering is nog niet bekend.

2 Werkwijze

2.1 Kleine marterachtigen

2.1.1 Werkwijze

Onderzoek naar kleine marterachtigen is maatwerk en verschilt per projectgebied. De provincie Gelderland kent geen vrijstellingen voor de bunzing, hermelijn en wezel. Dit betekend dat er bij ruimtelijke ontwikkeling onderzoek gedaan moet worden naar de aanwezigheid en van deze soorten en de functie van het gebied voor deze soorten. Er zijn geen landelijke soortenstandaarden die eisen geven aan dit soort onderzoek, wel zijn er de provincie Noord-Holland, Overijssel en Noord-Brabant die documenten hebben uitgebracht die als handreiking fungeren. Het uit te voeren onderzoek is gebaseerd op deze documenten. De handreikingen van Noord-Brabant en Overijssel kennen een stappenplan dat doorlopen moet worden om de geschiktheid van het gebied te bepalen, veldonderzoek uit te voeren en een conclusie uit de opgedane gegevens te kunnen trekken. Eerst wordt met behulp van informatiebronnen en kaartmateriaal onderzocht wat de geschikte plekken zijn voor kleine marterachtigen. Tijdens het verkennen onderzoek (quickscan) is een globale inschatting gemaakt in hoeverre het gebied geschikt is voor deze soorten en waar de meest kansrijke plekken zich bevinden. Voor deze plekken wordt de inventarisatiemethode uitgedacht.

2.1.2 Onderzoeksmethoden

De handreiking van Overijssel en Noord-Brabant geven aan dat er verschillende geschikte onderzoeksmethoden zijn om de aanwezigheid van een of meer soorten kleine marterachtigen vast te stellen.

Wildcamera
Een wildcamera of struikrover® maakt beelden (foto's of video's) van langslopende diersoorten, zonder zelf heel opvallend te zijn. Zo kan de camera ook schuwe en nacht-actieve diersoorten zoals de kleine marters op beeld krijgen. Er kan eventueel lokmiddel gebruikt worden om de trefkans te vergroten. Een voordeel van de camera is dat een diersoort op beeld staat. Een nadeel is dat een camera een relatief klein gebied in kaart brengt. De handreiking geeft aan dat een reguliere cameraval alleen voor de bunzing te gebruiken is. De struikrover ® is een universele methode geschikt om alle kleine marterachtigen te detecteren.

Sporenbuis
Een sporenbuis is een buis met een inktmatje en een papieren afdrukdeel. Wanneer een wezel of hermelijn door de sporenbuis kruipt, loopt deze over het inktmatje en komen er pootafdrukken op het papier. Er kan eventueel lokmiddel gebruikt worden om de trefkans te vergroten. Een voordeel is dat de kosten van de buizen laag zijn, een nadeel is dat het papier aangevreten kan worden. De handreiking van Noord-Brabant geeft aan dat deze voor de wezel en hermelijn te gebruiken zijn.

Marterbox
De Marterbox of Mostela is een combinatie van de cameraval en de sporenbuis. Er loopt een sporenbuis door een houten doos. De buis is open aan de binnenkant van de doos. In de doos hangt een camera die foto of videobeelden maakt van de diersoort. Er kan een lokmiddel gebruikt worden om de trefkans te vergroten. De handreikingen van Overijssel en Noord-Brabant geven aan dat deze voor de wezel, hermelijn en vrouwelijke bunzing te gebruiken zijn.

Nestkast
De nestkast is een alternatieve schuilplaats van de kleine marter. De nestkast is een houten kastje met een sporenbuis naar de opening. Wanneer er een kleine marter de nestkast in gaat, loopt deze door de sporenbuis en laat deze pootafdrukken achter. Er kan een lokmiddel gebruikt worden om de trefkans te vergroten. De handreiking van Overijssel geeft aan dat deze voor de wezel en hermelijn te gebruiken is.

Kansrijke gebieden
Kansrijke gebieden zijn gebieden waar kans het grootst is om een kleine marterachtigen waar te nemen. Deze gebieden moeten aan een aantal eisen voldoen.

- *Foerageergebied met voldoende schuilmogelijkheden:* Kleine marterachtigen hebben een voorkeur voor kleinschalig landschap waar genoeg schuilmogelijkheden te vinden zijn, zoals bosranden, struwelen, extensief beweide percelen en natuurgraslanden.

- *Verbindingsroutes:* Verbindingen tussen gebieden is van essentieel belang voor kleine marterachtigen om toegang te hebben tot zowel foerageergebieden als rust- en nestplaatsen. Verbindingsroutes dienen voldoende beschutting te bieden tegen predatie door o.a. roofvogels. Verbindingsroutes bestaan uit onder meer bosranden, takkenrillen, hagen, houtwallen, struweelvegetaties, hogere graslandvegetaties en begroeide greppels.
- *Rust en nestplaatsen:* Alle kleine marterachtigen maken gebruik van meerdere rust- en verblijfplaatsen verspreid over het territorium. Rust- en nestplaatsen zijn vaak holen van andere (prooi)dieren zoals konijnen, maar ook houtstapels, holle bomen, mollennesten, takkenrillen, hooi- en strobalen en bebouwing zoals schuurtjes, stallen, kelders en hooizolders. De rust-, nest- en overwinteringsplaatsen van egel bevinden zich in bosranden, braamstruwelen, dichte hagen, houtwallen, struikgewassen en takkenbossen.

Hoeveelheid inventarisatiemiddelen
Hoeveel inventarisatiemiddelen er gebruikt moeten worden hangt af van de potentiële aanwezige verblijfplaatsen, verbindingszones en foerageergebieden en het toekomstig gebruik van het projectgebied. Het projectgebied is in zijn geheel geschikt als leefgebied voor kleine marterachtigen. Verspreid in dit gebeid is 1 cameraval met lokstof en 2x3 sporenbuizen uitgezet. Tijdens het eerste locatiebezoek zijn de definitieve locaties van de waarnemingsapparatuur bepaald aan de hand van de meest kansrijke locaties (afb. 2.1).

Afbeelding 2.1: Projectgebied met gebiedsgrenzen (rood kader), locaties sporenbuizen (blauw) en wildcamera (geel).

2.2 Uitvoering locatieonderzoeken

De weersomstandigheden en andere informatie van elk locatieonderzoek is weergegeven in tabel 2.1

De locatieonderzoeken naar kleine marterachtigen zijn uitgevoerd door H. Groeneveld en K.J.M. Degen van GRAS Advies, die beide middels opleiding en ervaring bevoegd zijn voor de verrichtte werkzaamheden. De waarnemingsapparatuur is geplaatst op de meest kansrijke locaties.

In de actieve periode, lopende vanaf maart tot en met augustus, dienen de middelen minimaal zes weken in het gebied te liggen. Wordt het onderzoek buiten deze periode uitgevoerd, dan is de trefkans minder en dienen de middelen minimaal twaalf weken in het gebied te liggen.

De sporenbuizen met lokstof (visolie) en cameraval met lokstof (pindakaas) zijn geplaatst op 15 april 2021 en hebben gefunctioneerd tot 11 juni 2021. Daarmee is de waarnemingsapparatuur gedurende 8 weken operationeel geweest. Na het plaatsen van de waarnemingsapparatuur zijn in totaal 3 veldbezoeken geweest om de SD-kaarten en batterijen van de wildcamera's te vervangen, de sporenbuizen te controleren en daarbij het sporenplankje te vervangen/ verversen (Tabel 2.1). Bij het laatste locatiebezoek is de waarnemingsapparatuur weer verwijderd.

Tabel 2.1. Overzicht locatieonderzoeken kleine marterachtigen

Datum	Controleur	Tijdstip	Weersomstandigheden
15-04-2021	H. Groeneveld	10.15	8 °C, bewolkt, droog, wind ZZW, 2 Bft
05-05-2021	H. Groeneveld	13.00	9 °C, halfbewolkt, wind NNW, 5 Bft
28-05-2021	K.J.M. Degen	13.30	17 °C, halfbewolkt, wind NO, 1 Bft
11-06-2021	K.J.M. Degen	10.30	22 °C, halfbewolkt, wind WZW, 3 Bft

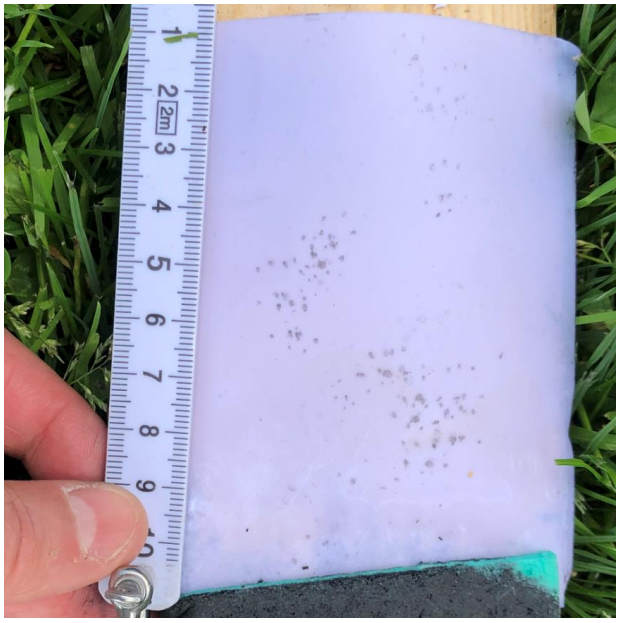
3 Resultaten

3.1 Algemeen

De wildcamera heeft gedurende de onderzoeksperiode foto's gemaakt van de volgende soorten: egel (Erinaceus europaeus), houtduif (Columbas palumbus), merel (Turdus merula), roodborst (Erithacus rubecula), koolmees (Parus major), heggenmus (Prunella modularis), Vlaamse gaai (Garrulus glandarius), Fazant (Phasianus colchicus), ekster (Pica Pica), huiskatten (Felis catus) en niet op soort te identificeren muizensoorten.

3.2 Kleine marterachtigen

Waarnemingen
Er zijn geen exemplaren van marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) waargenomen in het projectgebied. Wel zijn sporen van een wezel in een sporenbuis aangetroffen (Afb. 3.2).

Afbeelding 3.2 wezelsporen

Functie van het projectgebied
Het is aannemelijk dat de delen van het projectgebied met bomen, struweel en open veld door de wezel gebruikt worden als foerageergebied. De aanwezigheid van rust-, nest- en/of overwinteringsplaatsen is, gelet op de aanwezigheid van struweel en takkenhopen, aannemelijk.

Effectenbeoordeling
Als het aanwezige struweel in de beoogde toekomstige ontwikkeling behouden blijft is er geen sprake van een negatief effect op het leefgebied van de wezel. Mocht het struweel wel (deels) verwijderd moeten worden, wordt aannemelijk functioneel leefgebied voor de wezel door de beoogde ontwikkeling weggenomen en dient te worden gecompenseerd. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor kleine marterachtigen (wezel) is dan nodig.

4 Conclusies en advies

Kleine marterachtigen
Er zijn wezelsporen waargenomen in het projectgebied. Als het aanwezige struweel in de beoogde toekomstige ontwikkeling behouden blijft is er geen sprake van een negatief effect op het leefgebied van de wezel. Mocht het struweel wel (deels) verwijderd moeten worden, wordt aannemelijk functioneel leefgebied voor de wezel door de beoogde ontwikkeling weggenomen en dient te worden gecompenseerd. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor kleine marterachtigen (wezel) is dan nodig.
Als het mogelijk is om tijdens de werkzaamheden de negatieve invloed op het leefgebied van de wezel minimaal te houden is het niet altijd nodig een ontheffing aan te vragen. Er zal dan gewerkt moeten worden buiten de kwetsbare periode van 15 maart tot 1 september. Daarnaast moet op voorhand binnen het bestaande leefgebied het habitat verbetert worden door de aanplant van heggen en houtwallen.

Wet natuurbescherming
Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn), is voor de uitvoering van de werkzaamheden niet nodig.

Zorgplicht
De aannemer behoudt te allen tijde zijn of haar zorgplicht: ‘’De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a) voorkomen, b) beperken en c) ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur.”

Advies
Geadviseerd wordt de resultaten en conclusies voor te leggen aan het bevoegd gezag, de provincie Gelderland.

5. Bronnen

Literatuur

- K.J.M. Degen & A.S.J. van Proosdij & R.M. Smit, Rapportage quickscan flora & fauna Wethouder campermanstraat te Toldijk, 2021, GRAS Advies.
- Handreiking kleine marters, Provincie Noord-Brabant, 2017
- Brochure soortenbescherming, Provincie Overijssel, 2019
- Handreiking wezel, hermelijn en bunzing, Provincie Noord Holland, 2017

Internet

http://kadviewer.map5.nl
Kadviewer is een online kaartendienst waarmee geografische locaties opgezocht kunnen worden.
Geraadpleegd op 15-06-2021

https://zoek.officielebekendmakingen.nl/
Provinciale verordening m.b.t. de Wet natuurbescherming en vrijgestelde soorten.
Geraadpleegd op 15-06-2021

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
In de NDFF zijn waarnemingen beschikbaar met exacte locatiegegevens.
Geraadpleegd op 15-06-2021

https://www.waarneming.nl
Database van voorkomen van flora- en fauna in Nederland.
Geraadpleegd op 15-06-2021

https://www.stichtingkleinemarters.nl
SKM doet onderzoek naar kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn).
Geraadpleegd op 15-06-2021

6. Woordenlijst

Geldigheid
Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: *"Onderzoeksgegevens hebben een beperkte geldigheidstermijn. Voor vogels en soorten genoemd op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn hanteren we daarom een geldigheids-termijn van maximaal 3 jaar. Voor soorten genoemd op de bijlage bij de wet natuurbescherming is deze periode 5 jaar."*

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in de aanleiding van het onderzoek. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Zorgplicht
''De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".
In de praktijk betekend dit:

1. *Voorkomen* dat er schade wordt toegebracht aan flora en fauna
2. *Beperken* dat er schade wordt toegebracht aan flora en fauna
3. *Ongedaan maken* van toegebrachte schade

Een voorbeeld van invulling geven aan de zorgplicht:

- Bij het kappen van bomen controleren op mogelijke broedgevallen buiten het broedseizoen om.

Passende gedragscode
Een gedragscode is een ontheffing voor de beschreven maatregelen in bepaalde werken. De gedragscode geeft invulling aan de zorgplicht en het zorgvuldig handelen. Er zijn diverse gedragscodes, afhankelijk van het type werk: besteding beheer en onderhoud of ruimtelijke ingrepen.
Gedragscode worden goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, en hebben een geldigheidsduur van 5 jaar. Vervolgens dienen deze opnieuw gekeurd te worden.

***De Gedragscode dient nog te worden herschreven / aangepast t.o.v. de Wet natuurbescherming 2017*

Bijlage 1: Luchtfoto inclusief projectgrenzen

Projectgebied binnen rood kader

Bijlage 2: Wet natuurbescherming

De oude natuurwetgeving met ‘de Natuurbeschermingswet 1998’ en ‘de Flora- en Faunawet’ is per januari 2017 veranderd in de Wet natuurbescherming. Hieronder wordt de inhoud van de Wet natuurbescherming toegelicht.

Natura 2000

De bescherming van de ca. 164 Natura 2000-gebieden in Nederland blijft behouden in de Wet natuurbescherming. In Natura 2000-gebieden zijn de Europese richtlijnen van kracht. De Europese Unie (EU) heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote waarde is. Om deze natuur te behouden, heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Nederland telt ruim 160 Natura 2000-gebieden, welke onderdeel uitmaken van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie.

Aanwijzingsprocedure

Natura 2000-gebieden worden formeel aangewezen. Per gebied is er een aanwijzingsdocument gemaakt door het ministerie met daarin:

- Instandhoudingsdoelen; welke doelsoorten en habitats gaat het, en wat is de doelstelling ten aanzien van die soorten en/of habitats;
- Begrenzing; welk areaal is beschermd.

●

Beheerplannen

Voor ieder gebied moet binnen drie jaar een beheerplan worden vastgesteld. In het beheerplan staat welke natuurwaarden er zijn of deze moeten worden beschermd en/of ontwikkeld. Er staat ook in hoe het gerealiseerd moet worden. Verder wordt er in aangegeven welke externe facturen de instandhoudingsdoelen mogelijk negatief kunnen beïnvloeden. Deze beheerplannen worden vastgesteld door het Rijk of door de Provincie.

Vergunning

Voor de uitvoering van werkzaamheden welke mogelijk schade toebrengen aan een door Natuurbeschermingswet beschermd gebied, geldt dat deze acties in principe verboden zijn. Indien een groter maatschappelijk belang aanwezig is, dient er een vergunningsprocedure te worden doorlopen. Hierbij geldt de volgende regel: ‘*activiteiten mogen in principe alleen worden uitgevoerd wanneer er geen significante schade aan beschermde natuurwaarde ontstaat’.*

<u>Beschermde Natuurmonumenten</u>

Voorheen waren naast Natura 2000-gebieden ook Beschermde Natuurmonumenten beschermd conform de gebiedsbescherming. De bescherming van Beschermde Natuurmonumenten is vervallen. Provincies kunnen wel besluiten om deze gebieden alsnog te beschermen via het provinciale beleid. De provincie voegt de gebieden toe aan het Natuurnetwerk Nederland of wijst ze aan als bijzonder provinciaal natuurgebied of -landschap.

Natuurnetwerk Nederland

Aanvullend op de natuurwetgeving is er natuurbeleid. Natuurbeleid is een zachter kader dan de natuurwetgeving, maar is eveneens van belang voor ruimtelijke plannen. Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden (voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor het Natuurnetwerk Nederland geregeld.

In Natuurnetwerk Nederland liggen de volgende natuurgebieden:

- Bestaande natuurgebieden (waaronder de 20 Nationale Parken)
- Gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer
- Ca. 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, het Nederlandse deel van de Noordzee en de Waddenzee
- Alle Natura 2000-gebieden

Houtopstanden
De Wet natuurbescherming spreekt over een houtopstand indien sprake is van een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:
a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen
De Wet natuurbescherming heeft geen betrekking op:
a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
b. houtopstanden op erven of in tuinen;
c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
e. kweekgoed;
f. uit populieren of wilgen bestaande:
1°. wegbeplantingen;
2°. beplantingen langs waterwegen, en
3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
g. het dunnen van een houtopstand;
h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
1°. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
2°. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten (Artikel 4.2).

Soortenbescherming
De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Er is een stappenplan opgesteld door Ministerie van Economische Zaken (Bijlage 4). Met dit stappenplan kan worden bepaald of een ontheffing nodig is of dat er gebruik kan worden gemaakt van een vrijstelling.

<u>Bevoegdheid</u>
De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen ligt bij de provincies. Enkel bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk het bevoegd gezag.

<u>Beschermingsregime</u>
De Wet Natuurbescherming kent de onderstaande beschermingsregimes. Elk van deze beschermingsregime kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor een vrijstelling of ontheffing van de verboden.
- Soorten van de Vogelrichtlijn
- Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn
- Andere soorten (bescherming vanuit nationaal oogpunt)

Om te mogen afwijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan de volgende criteria zijn voldaan.
- Er mag worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is
- Tegenover de afwijking van het verbod moet een in de wet genoemd belang staan (bijv. volksgezondheid of openbare veiligheid)
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van een soort

De verbodsbepalingen voor Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten zijn gericht op bescherming van de individuen van de soorten. De verbodsbepalingen mogen enkel overtreden worden met een ontheffing (het ‘nee, tenzij-principe’). Bij het besluit of een afwijking van het verbod kan worden toegestaan, wordt niet gekeken naar de gevolgen van deze afwijking voor het individuele plant of dier, maar naar de gevolgen voor de instandhouding van de betrokken soort.
<u>Zorgplicht</u>

Iedereen dient voldoende rekening te houden met in het wild levende dieren en planten en de directe leefomgeving. ‘’De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

Vrijstelling regelgeving
In veel gevallen is er geen ontheffing nodig, maar kan er gebruik worden gemaakt van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod. Er zijn diverse vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Bekende voorbeelden van vrijstellingen zijn onder meer het toepassen van de gedragscode of wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in het kader van een Programmatische Aanpak of een Provinciale verordening.

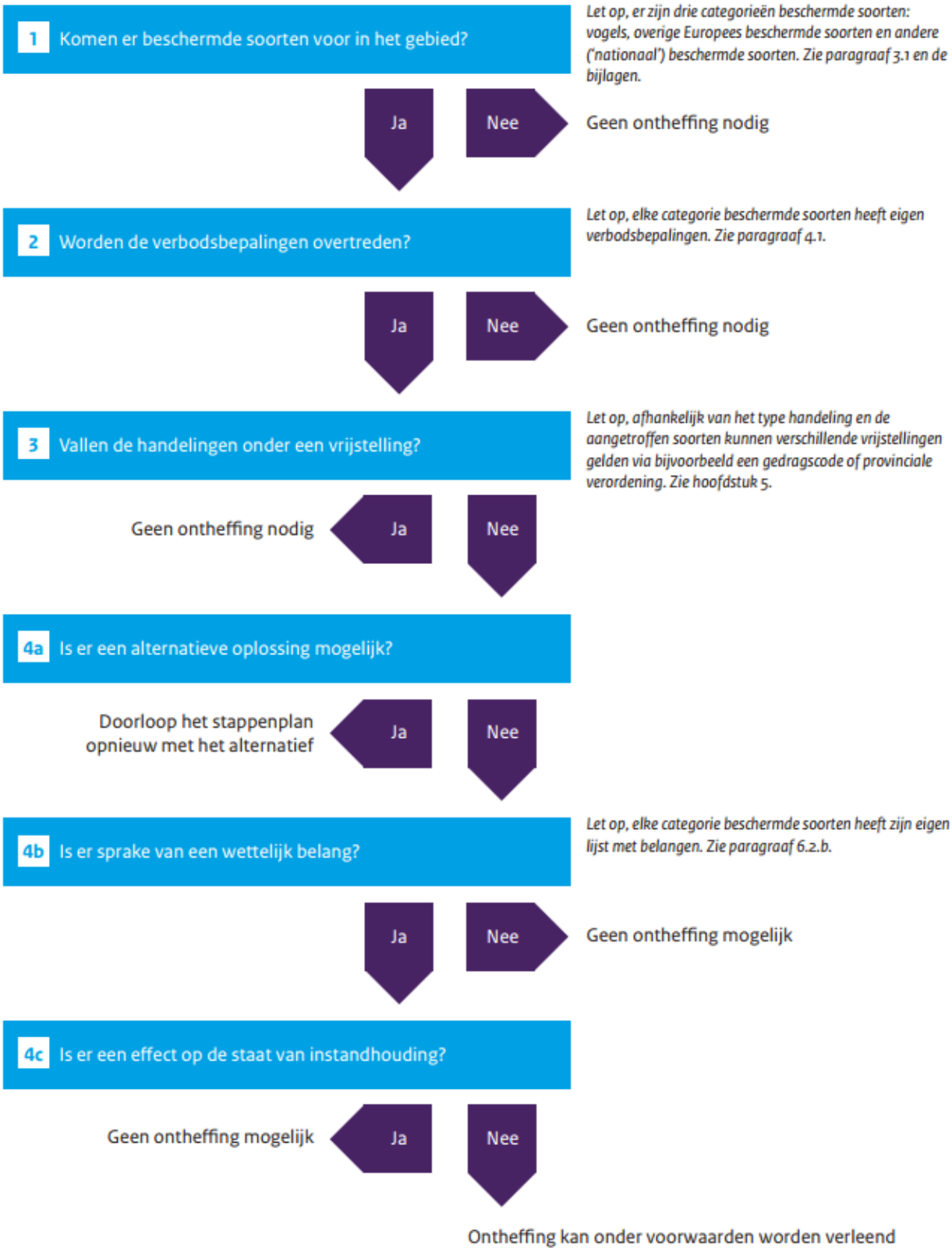
Verbodsbepalingen
De verbodsbepalingen betreffende **beschermde soorten Vogelrichtlijn, artikel 3.1**
lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

De verbodsbepalingen betreffende **beschermde soorten Habitatrichtlijn, artikel 3.2**
Lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De verbodsbepalingen **betreffende andere soorten, artikel 3.3**
lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
onderdeel a. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

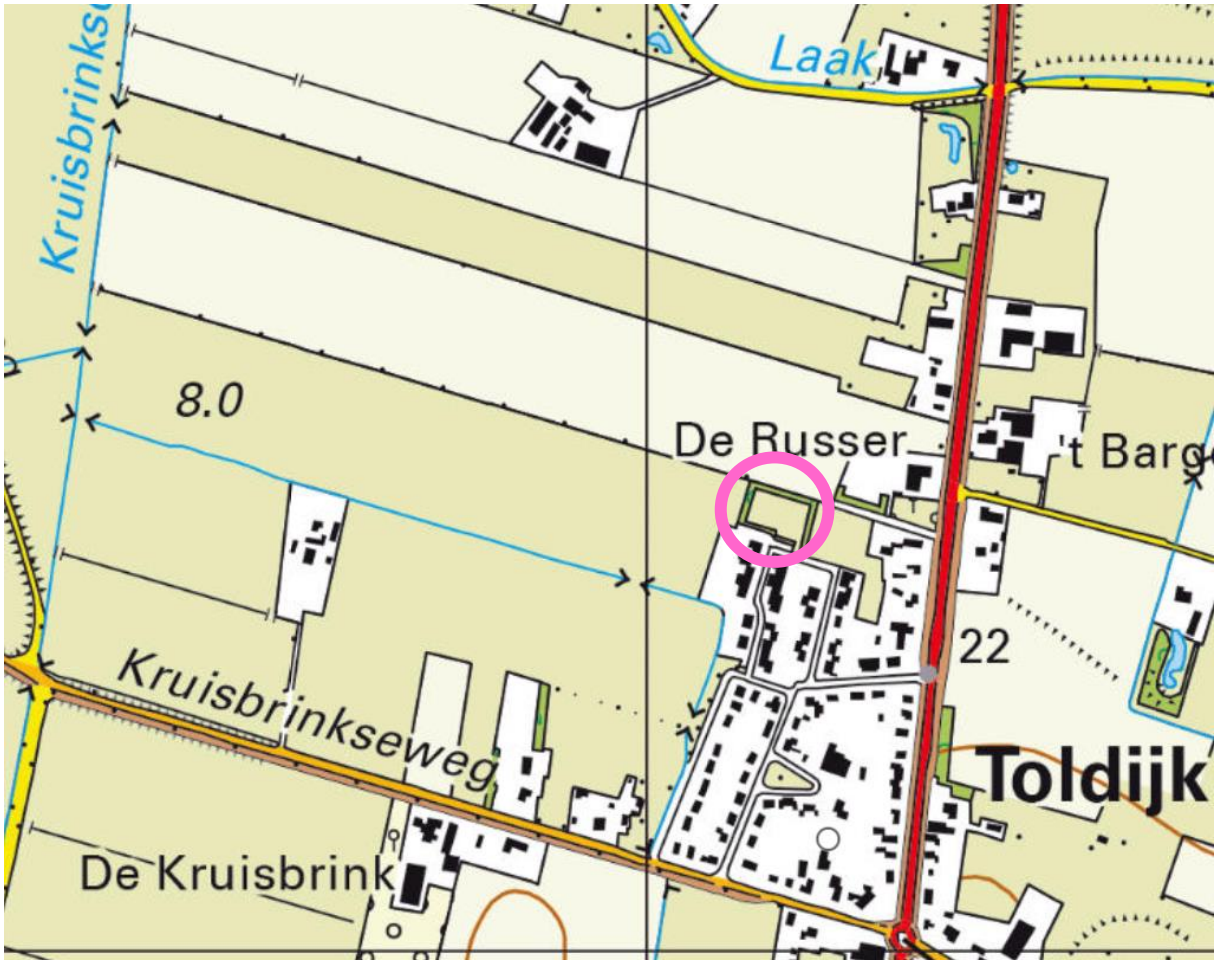
Gedragscodes
In de Wet natuurbescherming is de mogelijkheid opgenomen om een vrijstelling te verkrijgen indien wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode (art 3.31). In de mogelijkheid die de wet biedt, wordt ook aangegeven dat er met betrekking tot de Europees beschermde soorten een gedragscode kan worden goedgekeurd voor ruimtelijke ontwikkelingen (naast beheer en onderhoud, waarvoor in de Flora- en Faunawet reeds een vrijstelling gold als werd gewerkt conform een goedgekeurde gedragscode). Hoewel de mogelijkheid wel wordt geboden, zijn er bij het opstellen van het stappenplan nog géén gedragscodes goedgekeurd voor de nieuwe beschermde soorten of voor de Europees beschermde soorten voor ruimtelijke ontwikkelingen. Hier dient rekening mee te worden gehouden bij de bepaling of een gedragscode van toepassing is voor de type ingreep en de voorkomende beschermde soorten.

Bijlage 3: Stappenplan Ministerie van Economische Zaken

Bijlage 3: Beoordeling territorium wezel 2024

Beoordeling territorium wezel
Wethouder Campermanstraat te Toldijk

Beoordeling territorium wezel
Wethouder Campermanstraat te Toldijk

gemeente Bronckhorst

Opdrachtgever:	Gemeente Bronckhorst Elderinkweg 2 7255 KA Hengelo (Gelderland)
Datum:	5 maart 2024
Status:	**Concept**
Uitvoering:	Foreest Groen Consult B.V. Van Pallandtlaan 10 6998 AW Laag-Keppel T 0314 642221 E-mail info@foreestgroenconsult.nl Http://www.foreestgroenconsult.com

Foreest Groen Consult BV

Inhoudsopgave

1. INLEIDING 4

2. METHODE VAN ONDERZOEK 5

2.1 BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED 5
2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE 5

3. WAARNEMINGEN 7

3.1 NADER ONDERZOEK 7
3.2 OPENBARE BRONNEN 7
3.3 TERREIN BEOORDELING 8

4. PLANNEN 10

4.1 GEVOLGEN VOOR HET LEEFGEBIED 10

5. CONCLUSIE 12

6. ADVIES 13

6.1 WERKEN BUITEN DE KWETSBARE PERIODE VOGELS & WEZEL 13
6.2 INTRINSIEKE WAARDE EN ZORGPLICHT 13
6.3 MAATREGELEN BUITENRUIMTE TEN GUNSTE VAN DE WEZEL 14
6.4 ALGEMEEN VERSTERKEN VAN DE BIODIVERSITEIT 14

7. LITERATUURLIJST 15

BIJLAGE 1: FOTO IMPRESSIE PLANGEBIED 16

BIJLAGE 2: QUICKSCAN NATUURONDERZOEK 20

BIJLAGE 3: NADER ONDERZOEK 21

BIJLAGE 4: GEDRAGSCODE VAN STADSWERK 22

1. Inleiding

In opdracht van de Gemeente Bronckhorst is een beoordeling gemaakt van de effecten van woningbouw op de in de omgeving aanwezige wezel. Op 5 februari 2024 is een veldbezoek uitgevoerd bij een perceel aan de Wethouder Campermanstraat in Toldijk en omliggende weilanden binnen 1 km van de planlocatie. De opdrachtgever heeft het voornemen om de gronden te verkopen ten behoeve van de bouw van 12 woningen op de planlocatie t.b.v. een CPO project.

De basis van deze beoordeling wordt gevormd door een quickscan en een nader onderzoek:

- Verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna Wet natuurbescherming, Wethouder Campermanstraat te Toldijk, 3 maart 2021, Gras Advies BV;
- Rapportage aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming, Wethouder Campermanstraat te Toldijk, 1 juli 2021, Gras Advies BV.

De reden voor deze beoordeling is dat op de locatie sporen van een wezel in een sporenbuis zijn aangetroffen. De struwelen op de planlocatie zijn mogelijk onderdeel van het foerageergebied van de wezel. Deze struwelen worden gedeeltelijk gerooid.

De beoordeling is gemaakt om vast te stellen of het leefgebied van de wezel niet wordt aangetast en het gebied groot genoeg blijft voor het onderhouden van een zelfstandig territorium wanneer de plannen worden uitgevoerd. De opdrachtgever heeft de vraag voorgelegd of volgens de gedragscode van Stadswerk voor gemeenten gewerkt kan worden, of een ontheffing van de Omgevingswet dient te worden aangevraagd.

Bij de beoordeling zijn twee scenario's opgenomen. Bij scenario 1 gaan de groenstroken ten oosten, zuiden en westen van de planlocatie verloren en gaat de noordelijke strook deels verloren. In scenario 2 blijft van de westelijke, zuidelijke en noordelijke strook 1 meter behouden ten opzichte van scenario 1.

De beoordeling en rapportage zijn uitgevoerd door [redacted] en [redacted] werkzaam als ecologen bij Foreest Groen Consult BV.

2. Methode van onderzoek

2.1 Beschrijving van het plangebied

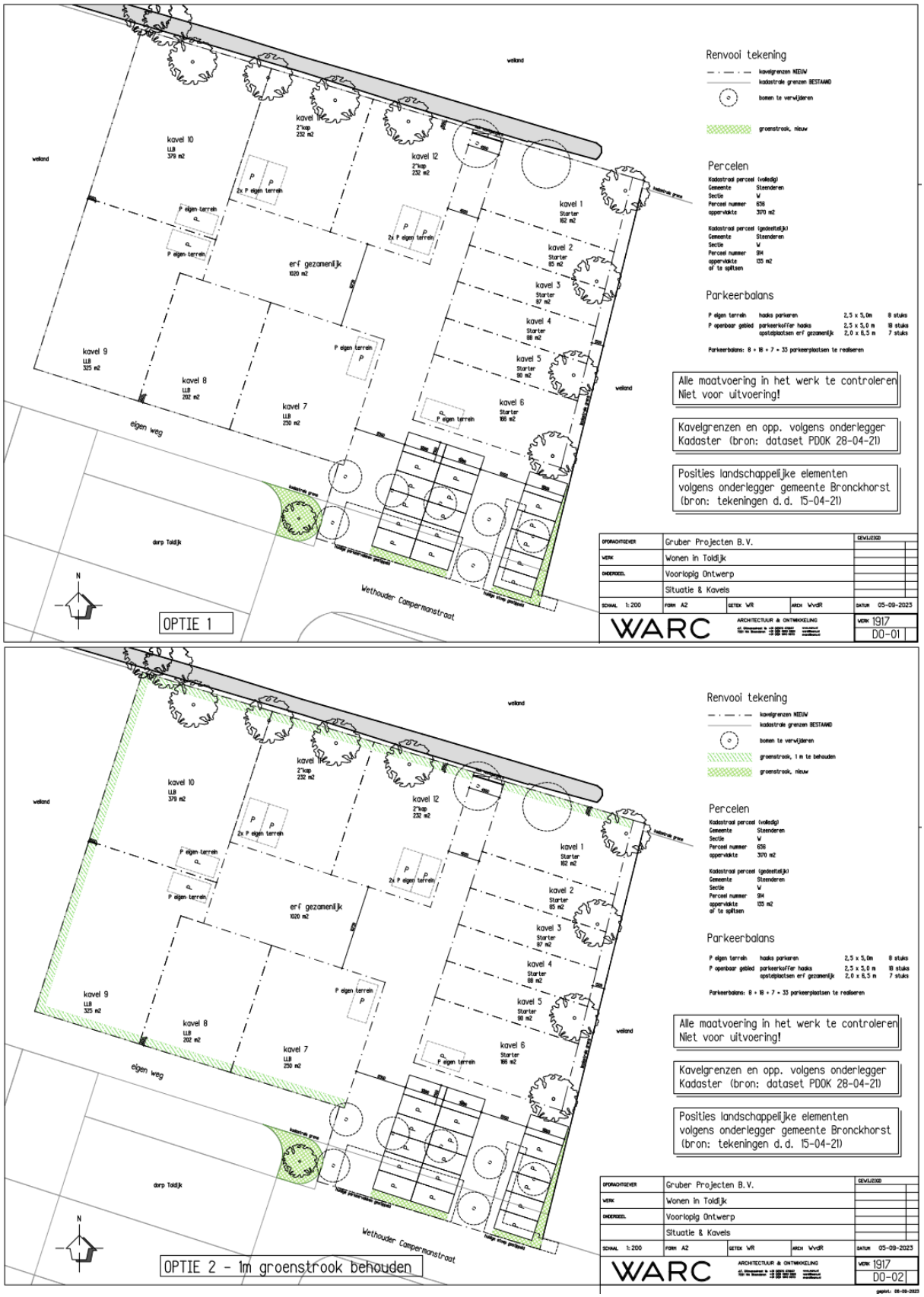

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied. Het plangebied is met een rode lijn omcirkeld. (bron: www.google.nl)

Het perceel betreft een omheind speelveld met rondom bomen en struiken. De beplanting aan de oost-, zuid- en westzijde worden gerooid. De beplanting aan de noordzijde wordt deels gerooid en blijft deels behouden. De planlocatie grenst aan de zuidzijde aan de bebouwde kom van Toldijk.

2.2 Toekomstige situatie

De opdrachtgever heeft het voornemen om de gronden te verkopen ten behoeve van de bouw van 12 woningen op de planlocatie t.b.v. een CPO project. Hierin zijn 2 verschillende scenario's uitgetekend. In scenario 1 wordt de groenstrook verwijderd (rondom, en noordelijk gedeeltelijk) en wordt enkel aan de Wethouder Campermanstraat een kleine groenstrook opnieuw aangebracht. In scenario 2 blijft 1 meter van de groenstrook aan de noordzijde, westzijde en zuidzijde behouden. Deze 2 scenario's zijn weergegeven in afbeelding 2.

Afbeelding 2: De twee scenario's van de toekomstige situatie. Boven= scenario 1, rooien van de beplanting rondom, noordelijk gedeeltelijk. Onder= scenario 2, waarbij 1 meter van de groenstrook aan de noord-, west- en zuidzijde blijft behouden.

3. Waarnemingen

3.1 Nader onderzoek

Door Gras Advies BV is van 15 april 2021 t/m 11 juni 2021 nader onderzoek uitgevoerd naar marterachtigen. Het nader onderzoek is bijgevoegd in bijlage 3.

Tijdens dit nader onderzoek zijn sporen van een wezel in een sporenbuis aangetroffen. Behalve deze sporenbuis zijn er geen andere waarnemingen van de wezel bij de planlocatie. De beplantingsranden rondom het plangebied worden mogelijk door de wezel gebruikt als foerageergebied.

3.2 Openbare bronnen

De wezel is waargenomen op 2,2 km ten noorden, 2,3 km ten zuiden en 3,8 km ten westen van de planlocatie.

Afbeelding 3: Waargenomen wezels in de nabije omgeving.

- Waarnemingen locatie wezel
- Planlocatie

Via de openbare bronnen zijn er geen waarnemingen bekend van de wezel op de planlocatie. De waarneming ten zuiden van de planlocatie is afkomstig uit 2023 (met foto bewijs). De waarneming ten noorden is afkomstig uit 2012. De waarneming ten oosten is afkomstig uit 2019, maar betreft een dode wezel (met foto bewijs).

3.3 Terrein beoordeling

De planlocatie en het terrein binnen 1 kilometer rondom de planlocatie zijn beoordeeld op basis van visuele kenmerken op de geschiktheid voor de wezel. Struwelen met voldoende beschutting, foerageermogelijkheid en mogelijkheden voor verblijfplaatsen zijn als optimaal beoordeeld. Indien één van deze elementen ontbreekt is het struweel als suboptimaal beoordeeld. Bij afwezigheid van beschutting, is het terrein ongeschikt voor de wezel. Gaten in de beschutting groter dan 5 meter vormen een barrière voor de wezel.

Beoordeling plangebied

Bij de oost-, west- en zuidelijke beplantingsranden van de planlocatie zijn tijdens de veldinspectie geen holen of andere verblijfsmogelijkheden aangetroffen. In de greppel van de noordelijke beplantingsrand zijn wel holtes aangetroffen. Deze greppel blijft behouden voor zowel scenario 1 als scenario 2. Er wordt geen water afgevoerd op deze greppel.

Terrein beoordeling volledig leefgebied

Het gehele mogelijke leefgebied van de wezel is onderverdeeld in 6 terreindelen (zie afbeelding 4). Deze terreindelen zijn weergegeven en beoordeeld in tabel 1. Foto's van deze terreindelen zijn weergegeven in bijlage 1.

Tabel 1: Beoordeling van de geschiktheid voor de wezel per terrein onderdeel (nummers corresponderen met die in afbeelding 4). De geschiktheid is onderverdeeld in voedsel, verbinding en verblijfplaatsen, zoals beschreven in figuur 2.7 uit het Kennisdocument kleine marterachtigen van BIJ12.

Onderdeel terrein (zie afbeelding 4)	Geschiktheid voor de wezel			Beoordeling
	Voedsel	Verbinding	Verblijfplaatsen	
1 - planlocatie noordelijke beplanting	Aan noordkant enkele holen van woelmuizen	Dekking aanwezig, beplanting ~7m breed	Enkele holen aan zijde greppel	Optimaal
2 - planlocatie beplanting oost, zuid en west	Geen holen aangetroffen	Dekking aanwezig, beplanting ~2m breed	Geen aangetroffen	Suboptimaal
3 – beplanting en greppel vanaf planlocatie in westelijke richting	Veel holen van woelmuizen aangetroffen	Veel dekking bij beplanting en greppel, ~5 meter breed	Veel aangetroffen: holtes in bomen, holtes bij stamvoet van bomen, holtes in talud, muizenholen en takkenhopen	Optimaal (mogelijk essentieel voor wezel)
4 – sloot westelijk van planlocatie + uitlopers	Enkele holen van woelmuizen aangetroffen in het weiland op 1 tot 2 meter van beschutting	Dekking aanwezig, beplanting ~1m breed	Behalve de holen van woelmuizen geen aangetroffen	Suboptimaal
5 – zuidelijke sloot met oost/ west oriëntatie	Meerdere holen van woelmuizen aangetroffen in het weiland	Dekking aanwezig, beplanting ~1m breed	Behalve de holen van woelmuizen geen aangetroffen	Suboptimaal
6 – noordelijke greppel met beplanting met oost/ west oriëntatie	Meerdere holen van woelmuizen aangetroffen in het weiland	Veel dekking bij beplanting en greppel, ~2-3 meter breed	Meerdere holen en verblijfplaatsen onder beplanting	Optimaal

Afbeelding 4: Beoordeling territorium wezel in Toldijk.

Optimaal Planlocatie

Suboptimaal

Per landschappelijk onderdeel is de oppervlakte in hectare weergegeven. De nummers 1 t/m 6 in rood corresponderen met de nummers 1 t/m 6 voor de terreinonderdelen in tabel 1.

De oppervlakte is de breedte zoals beschreven in tabel 1 maal de lengtemaat. Dit leidt tot de volgende indeling voor het mogelijke leefgebied zoals weergegeven in afbeelding 4.

Tabel 2: Aantal hectares mogelijk leefgebied van de wezel aan optimaal en suboptimaal terrein in de huidige situatie.

Kwaliteit	Aantal hectares
Optimaal	0,590
Sub optimaal	0,298
Totaal	0,888

4. Plannen

4.1 Gevolgen voor het leefgebied

Door de plannen gaat suboptimaal en optimaal potentieel leefgebied van de wezel verloren.

Kwaliteit	Aantal hectare voor werkzaamheden	Aantal hectares verloren		Aantal hectares over na werkzaamheden	
		Scenario 1 (verwijderen beplanting)	Scenario 2 (behoud 1 meter rondom)	Scenario 1 (verwijderen beplanting)	Scenario 2 (behoud 1 meter rondom)
Optimaal	0,590	-0,0205	-0,0116	0,511	0,578
Suboptimaal	0,298	-0,0226	-0,0154	0,275	0,282
Totaal	**0,888**	**-0,0431**	**-0,0270**	**0,786**	**0,860**

Afbeelding 5: Verlies van territorium van de wezel.

Boven= scenario 1. Beplanting wordt rondom verwijderd.

Onder= scenario 2. Aan de noord, west en zuidkant blijft 1 meter van de beplanting behouden (noord 1 meter extra dan in scenario 1).

Deel van het suboptimaal foerageergebied van de wezel dat verloren gaat

Deel van het mogelijk foerageergebied van de wezel nabij de planlocatie dat blijft behouden

Scenario 1 – verwijderen beplanting

Bij de uitvoering gaat 0,0431 hectare aan leefgebied verloren, waarvan 0,0205 hectare aan optimaal en 0,0226 hectare aan suboptimaal leefgebied. Bij de suboptimale delen van de planlocatie zijn tijdens de veldinspectie geen holen of andere verblijfsmogelijkheden aangetroffen. In de greppel van het optimale mogelijke leefgebied in de noordelijke beplanting zijn wel holtes aangetroffen. Deze greppel blijft behouden. De in totaal 0,0431 hectare die verloren gaat betreft ~4,85% van het totale oorspronkelijke mogelijke leefgebied.

Scenario 2 – behoud 1 meter van de beplanting

Bij de uitvoering gaat 0,0270 hectare aan leefgebied verloren, waarvan 0,0116 hectare aan optimaal en 0,0154 hectare aan suboptimaal leefgebied. Bij de suboptimale delen van de planlocatie zijn tijdens de veldinspectie geen holen of andere verblijfsmogelijkheden aangetroffen. In de greppel van het optimale mogelijke leefgebied in de noordelijke beplanting zijn wel holtes aangetroffen. Deze greppel blijft behouden. De in totaal 0,0270 hectare betreft ~3,04% van het totale oorspronkelijke mogelijke leefgebied.

5. Conclusie

Resultaten nader onderzoek
Tijdens het onderzoek is behalve met de sporenbuis de wezel niet waargenomen op of nabij de planlocatie.

Verlies aan leefgebied
Bij de werkzaamheden gaat voor scenario 1 voor de wezel 0,0431 hectare (431 m^2) aan potentieel foerageergebied verloren. Voor scenario 1 is dit ~4,85% van het totale leefgebied. Voor scenario 2 gaat voor de wezel 0,0270 hectare (270 m^2) aan potentieel foerageergebied verloren. Voor scenario 2 is dit ~3,04% van het totale leefgebied. Voor scenario 1 blijft hierdoor 0,511 hectare aan optimaal en 0,275 suboptimaal leefgebied over binnen 1 km. Voor scenario 2 blijft 0,578 hectare aan optimaal en 0,282 hectare suboptimaal leefgebied over binnen 1 km.

Beoordeling op basis van functionele leefomgeving, behoud van kwaliteit en kwantiteit
In zowel de huidige situatie als de nieuwe situatie (scenario 1 en 2) heeft de wezel de beschikking over een kwalitatief voldoende groot gebied voor het onderhouden van een zelfstandig territorium. De essentiële onderdelen zoals besproken in het kennisdocument van BIJ12 (voedsel, verbinding en verblijfplaatsen) zijn na de werkzaamheden voldoende aanwezig. Het belangrijkste deel van het leefgebied ligt vanaf de planlocatie richting het westen.

Bij de planlocatie zijn geen mogelijke verblijfplaatsen of holen van woelmuizen aangetroffen. De greppel in de noordelijke beplantingsrand blijft behouden. De holtes in deze greppel dienen ook behouden te blijven. Door het ontbreken van holen van woelmuizen is het voedselaanbod beperkt. Hiernaast is de wezel overdag actief. De planlocatie betreft een speeltuin dicht tegen Toldijk aan. Hierdoor is de mogelijkheid tot overdag foerageren nabij de planlocatie beperkt. De planlocatie vormt geen essentiële verbinding, het is een “doodlopend stuk”.

Conclusie
De huidige plannen leiden niet tot een aantasting van essentieel leefgebied van de wezel. In de beplanting die wordt verwijderd zijn geen verblijfsmogelijkheden aangetroffen. Er is geen sprake van het aantasten van de functionaliteit van de vaste voortplantings- of rustplaatsen. De Gedragscode van Stadswerk is van toepassing om de verblijfsmogelijkheden in de noordelijke beplantingsrand aan de kant van de greppel te waarborgen (zie bijlage 4). Aan de kant van de speeltuin gaat een deel van deze noordelijke beplantingsrand verloren. Het is niet volledig uit te sluiten dat bij de werkzaamheden een mogelijke verblijfplaats verloren gaat of wordt verstoord.
Conform de gedragscode van stadswerk mag maximaal 25% van een element worden gerooid waarbij ook enkele verblijfplaatsen mogen verdwijnen.

Een ontheffing voor Omgevingswet hoeft niet te worden aangevraagd indien wordt gewerkt volgens de Gedragscode van Stadswerk. Zie bijlag 4 voor de voorwaarden van Stadswerk.

6. Advies

6.1 Gedragscode Stadswerk

Geadviseerd wordt om het plan conform de gedragscode van Stadswerk uit te voeren. Door te confirmeren aan de gedragscode wordt de zorgvuldige uitvoering gewaarborgd. Een deel van deze gedragscode is weergegeven in bijlage 4. Het gehele document is online te downloaden voor de laatste versie.

6.2 Werken buiten de kwetsbare periode vogels & wezel

Alle inheemse vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd. De beplanting dient verwijderd te worden buiten het broedseizoen, of er is vooraf een controle op broedende vogels door een ecoloog noodzakelijk. Het broedseizoen loopt van ~maart t/m augustus. Door de beplanting te verwijderen buiten het broedseizoen, wordt ook de kwetsbare periode van de wezel vermeden.

6.3 Intrinsieke waarde en zorgplicht

Onder de Omgevingswet wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van Omgevingswet voorkomen, bezitten deze bescherming. Onder de Omgevingswet is het verplicht om voorzorgsmaatregelen te treffen. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant en valt onder de zorgplicht.

Direct voorafgaande aan de werkzaamheden dient het plangebied en de directe omgeving gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van dieren. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Worden dieren aangetroffen dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

Het opzettelijk doden en verwonden van de wezel is verboden. Er is een risico op het doden of verwonden van kleine marterachtigen bij werkzaamheden zoals grondverzet, waarbij bewoonde holen onder het zand bedolven raken. Indirect kunnen kleine marterachtigen worden gedood als de dieren door de werkzaamheden de verblijfplaats niet durven te verlaten. Dit doden of verwonden is te voorkomen door het toepassen van zorgplicht maatregelen. Het advies is om te werken volgens de Gedragscode van Stadswerk om eventuele effecten op marters zo veel mogelijk te beperken. In bijlage 4 is een stuk van Stadswerk opgenomen onder houtige begroeiing en bepalingen voor de wezel. Deze maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol, die tijdens de werkzaamheden wordt opgevolgd.

6.4 Maatregelen buitenruimte ten gunste van de wezel

In het gebied is de wezel actief. Scenario 2 heeft de voorkeur boven scenario 1. In scenario 2 zijn meer groenstroken aanwezig bij het plangebied waar de wezel ook gebruik van kan maken.
Met eenvoudig middelen kan veel voor deze soort worden gedaan bij het plangebied om de kwaliteit van het leefgebied te verbeteren. Door de erfafscheiding te realiseren door gebruik te maken van groene heggen wordt meer nieuw leefgebied voor de wezel gecreëerd. Andere soorten, zoals vogels, vleermuizen, andere marterachtigen en bijvoorbeeld egels profiteren ook van deze maatregel.
Hiernaast is het creëren van extra leefomgeving naast de planlocatie een waardevolle toevoeging. Let in dit geval wel op dat deze extra leefomgeving (blijft) aansluit(en) op de aanwezige groene elementen, met een gat van maximaal 5 meter.

6.5 Algemeen versterken van de biodiversiteit

Met eenvoudige middelen kunnen voor verschillende planten en dieren belangrijke voorzieningen worden gerealiseerd die de kwaliteit van hun leefgebied kunnen verbeteren en hun aantallen kunnen laten groeien.

Met het ontwerp van woningen kan veel voor soorten zoals vleermuizen en vogels worden gedaan. Daarbij kan worden gedacht aan een bredere open stootvoeg met toegang tot de spouw of speciale voorzieningen in de spouwmuur (met bijvoorbeeld een griplaag) of het dak.
Maatregelen ten gunste van de huismus omvatten het afzien van vogelschroten of deze te plaatsen op het 3^{e} panlat. Zorg wel dat de daken voorzien zijn van hard isolatiemateriaal, anders maken ze het kapot. Voor de gierzwaluw kan nestgelegenheid worden gecreëerd door het laten oversteken van de kantpannen en hieronder een nestlocatie te realiseren. Hiernaast kunnen voor al deze soorten nestkasten worden ingebouwd.

Het planten van meer bloemen, eventueel in combinatie met een insectenhotel is eenvoudige methode om de aantallen van vlinders en ander insecten te laten groeien. Een variatie aan beplanting zorgt voor een hogere diversiteit aan insectensoorten. Hierbij kan ook worden gedacht aan beplanting op gevels of groendaken.

Voor zoogdieren kan veel worden gedaan door het creëren van takkenhopen, takkenrillen, beplantingsranden of ‘rommelhoekjes’. Hiernaast kunnen verblijven worden geplaatst voor marters en egels.

De dieren geven geen enkele vorm van overlast en dragen bij aan een gezond leefmilieu. Met het uiteindelijke ontwerp en materiaalkeuze kan veel voor deze dieren worden gedaan. Wij adviseren u graag over de mogelijkheden voor het groen inrichten van de buitenruimte.

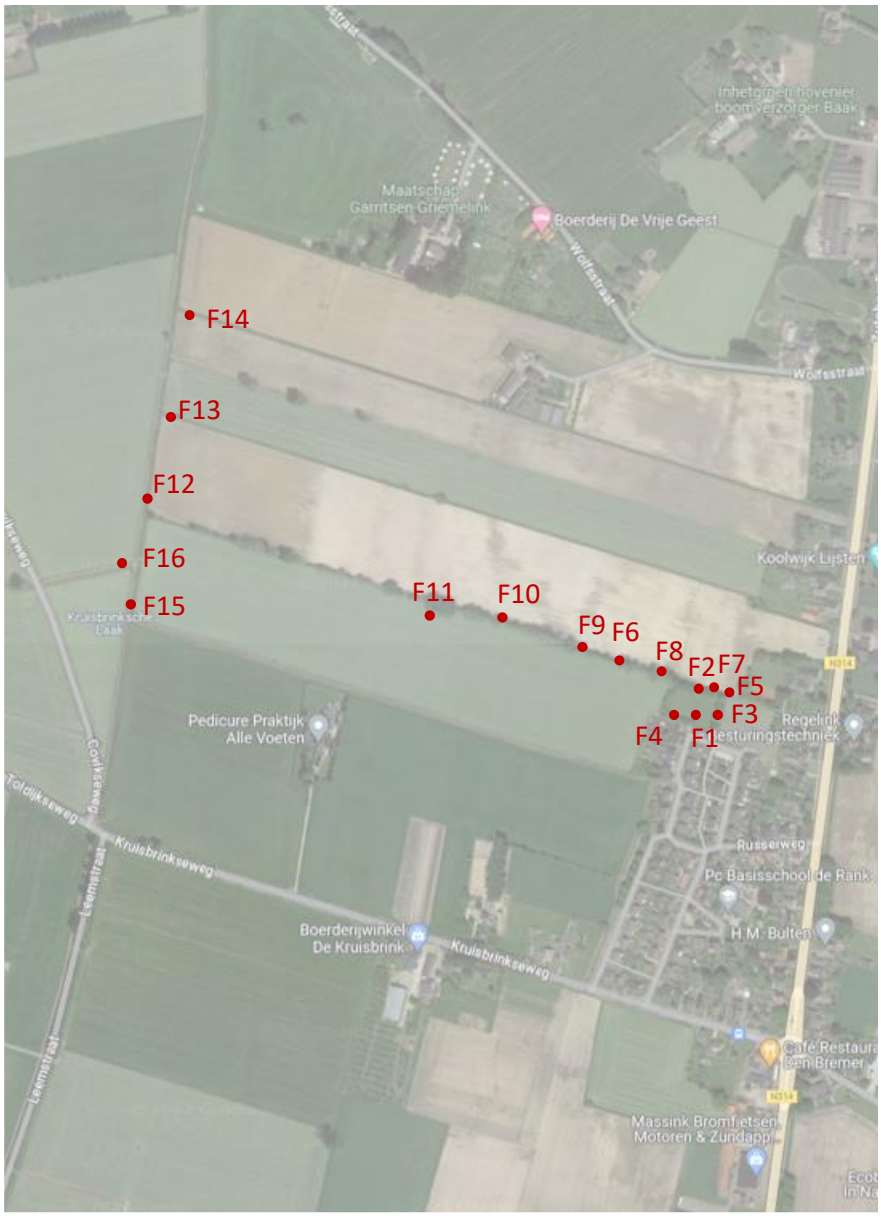
7. Literatuurlijst

- Kennisdocument Kleine marterachtigen van BIJ12;
- NDFF;
- www.topotijdreis.nl;
- www.zoogdiervereniging.nl;

- Gedragscode soortbescherming gemeenten 2023, Stadswerk (26 juni 2023). Borst, R.H.J., Sprong, R., Teunissen, M. IPC Groene Ruimte en Eco Consult.

- Verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna Wet natuurbescherming, Wethouder Campermanstraat te Toldijk, 3 maart 2021, Gras Advies BV;
- Rapportage aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming, Wethouder Campermanstraat te Toldijk, 1 juli 2021, Gras Advies BV.

Bijlage 1: Foto impressie plangebied

Afbeelding 6: Overzicht van de globale locaties van de foto's (1 t/m 16). Deze foto's staan op de volgende pagina's weergegeven.

Foto 1: links, overzicht planlocatie.
Foto 2: rechts, beplantingsrand planlocatie noord.

Foto 3: links, beplantingsrand planlocatie oost.
Foto 4: rechts, beplantingsrand planlocatie zuid.

Foto 5: links, gat tussen planlocatie en beplanting ten oosten van planlocatie.
Foto 6: rechts, optimaal gebied vanaf planlocatie richting het westen.

Foto 7: links, een van de meerdere aanwezige holen in de beplantingsrand vanaf de planlocatie naar het westen.
Foto 8: rechts, takkenhoop in de noordelijke rand van de planlocatie (blijft behouden).

Foto 9: links, in de rand vanaf de planlocatie naar het westen staan meerdere oude ingestorte hutten waaronder mogelijke verblijfsmogelijkheden aanwezig zijn.
Foto 10: rechts, holte bij stamvoet boom in beplantingsrand vanaf planlocatie naar het westen.

Foto 11: links, in het gras zijn meerdere muizenholen aanwezig.
Foto 12: rechts, de brede sloot aan de westkant van het gebied.

Foto 13: links, beplantingsrand ten noorden van de maïsakker.
Foto 14: rechts, een te grote afstand tussen een greppel en de sloot aan de westkant.

Foto 15: links, uitzicht vanaf de westelijke sloot richting de Kruisbeekseweg met een aftakking richting het oosten.
Foto 16: rechts, sloot die verder aftakt in westelijke richting naar de Covikseweg.

Bijlage 4: Gedragscode van Stadswerk

Boommarter, bunzing, egel, hermelijn, ondergrondse woelmuis, steenmarter, tweekleurige bosspitsmuis, en wezel

A Essentiele onderdelen van het leefgebied worden gemarkeerd en worden ontzien. Dit betreft bomen met holtes en de directe omgeving van deze bomen, holen in de grond en houtige begroeiing die als schuilplaats, verbindingszone of foerageergebied dient. Deze essentiële onderdelen dienen te worden bepaald door een ecologisch deskundige.

Daarnaast dient een schadevrije afstand te worden gehanteerd, van de werkzaamheden tot de rust- en voortplantingsplaats van de marterachtige. De exacte afstand dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige, bijlage 5 geldt hiervoor als richtlijn.

B Werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kwetsbare voortplantingsperiode. De voortplantingsperiode is van maart tot en met augustus.

Bomen met geschikte holen voor deze soorten worden gespaard, evenals bomen in de directe omgeving hiervan. Takkenrillen, heggen, houtwallen, mantelzoomvegetaties worden alleen weggehaald indien er voldoende essentieel leefgebied voor deze soorten aanwezig blijft. Voor egel is daarnaast van belang dat in de winterrustperiode van november tot en met maart, mogelijke overwinteringslocaties niet worden aangetast.

D Indien soorten niet zijn vrijgesteld en er sprake is van een aantoonbare noodzaak (met geldig belang en alternatievenafweging), is het mogelijk om een rust- en voortplantingsplaats van steenmarter, bunzing, hermelijn, wezel, egel, ondergrondse woelmuis en tweekleurige bosspitsmuis (tijdelijk) aan te tasten buiten de voortplantingsperiode. De rustplaats dient te worden hersteld. De voortplantingsperiode is globaal van maart tot en met augustus. Per situatie dient door een ecologisch deskundige te worden beoordeeld of er voldoende alternatieven in de omgeving beschikbaar zijn of dat het nodig is nieuwe schuilmogelijkheden te creëren door bijvoorbeeld de aanleg van takkenrillen. Eventueel aanwezige dieren dienen de gelegenheid te krijgen voor de werkzaamheden weg te kunnen vluchten.

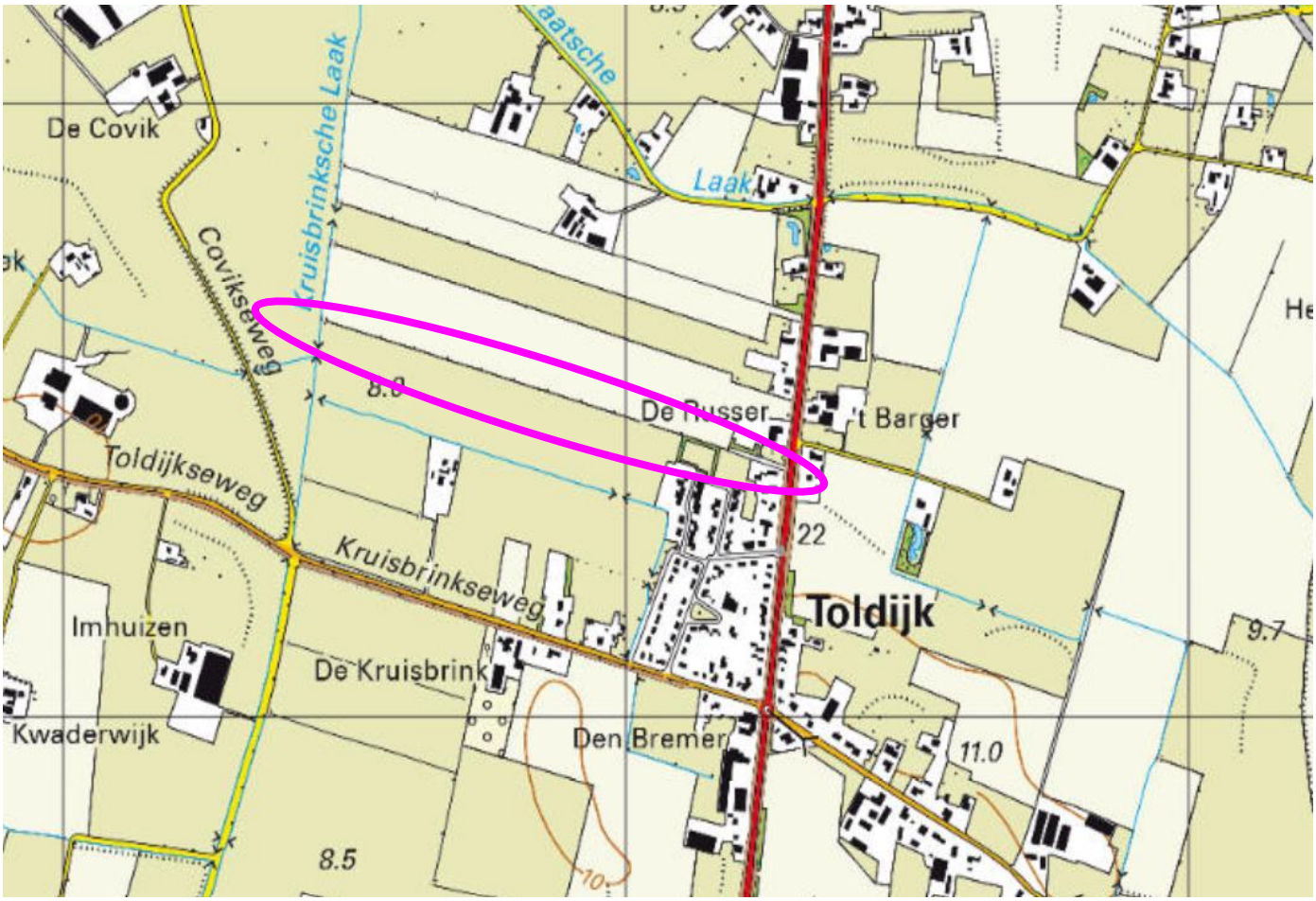
RVO_230622 STADSWERK Gedragscode soortbescherming gemeenten 2023 eindversie.docx 59

- Werk de aanpak uit tot een ecologisch werkprotocol, opgesteld door een ecologisch deskundige.
- Meld ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de vrijstellingsruimte uit de gedragscode wordt gebruikt (D-maatregelen) bij het bevoegd gezag.
- Bewaar het project- of contractdossier met het volledige ecologisch werkprotocol en bijbehorende informatie in elk geval 5 jaar.

Gedragscode soortbescherming gemeenten 2023, Stadswerk (26 juni 2023). Borst, R.H.J., Sprong, R., Teunissen, M. IPC Groene Ruimte en Eco Consult.

Bijlage 4: Quickscan natuuronderzoek 2024

Quickscan natuuronderzoek realisatie woonerf Wethouder Campermanstraat in Toldijk

Quickscan natuuronderzoek realisatie woonerf Wethouder Campermanstraat in Toldijk

gemeente Bronckhorst

Opdrachtgever:	Gemeente Bronckhorst
Datum:	29 juli 2024
Status:	**Definitief**
Uitvoering:	Foreest Groen Consult B.V. Van Pallandtlaan 10 6998 AW Laag-Keppel T 0314 642221 E-mail info@foreestgroenconsult.nl W www.foreestgroenconsult.com

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4
2 Beschrijving van het plangebied 5
2.1 Plannen opdrachtgever 6
2.2 Beschrijving onderzoek 6
2.3 Natura 2000 7
2.4 Gelders Natuur Netwerk 8
3 Resultaten 9
3.1 Flora 9
3.2 Zoogdieren 10
3.3 Amfibieën 10
3.4 Reptielen 10
3.5 Ongewervelden 10
3.6 Broedvogels 11
3.7 Vissen 11
3.8 Vleermuizen 11
3.8.1 Gebouwen 11
3.8.2 Bomen 11
4 Conclusie 12
4.1 Flora 12
4.2 Zoogdieren 12
4.3 Amfibieën 13
4.4 Reptielen 14
4.5 Ongewervelden 14
4.5.1 Vlinders 14
4.5.2 Libellen 15
4.5.3 Overige ongewervelden 16
4.6 Broedvogels 16
4.7 Vissen 17
4.8 Vleermuizen 17
4.8.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen 17
4.8.2 Foerageergebied 18
4.8.3 Vliegroute 18
4.9 Samenvatting 18
4.10 Natura 2000 19
4.11 Gelders Natuur Netwerk 19
4.12 Houtopstanden 19
5 Advies 20
5.1 Intrinsieke waarde 20
5.2 Nader onderzoek 20
5.3 Algemeen versterken van de biodiversiteit 20
6 Literatuurlijst 22
6.1 Websites 22
6.2 Rapportages 22
Bijlage 1: Foto's impressie plangebied 23
Bijlage 2: Gegevens NDFF 26

1 Inleiding

In opdracht van de gemeente Bronckhorst is op 5 juni 2024 een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd op een terrein in het noordwesten van Toldijk, aan de rand van het dorp. De gemeente heeft het voornemen om een nieuw kleinschalig woonerf te realiseren. Het terrein is in eerder stadium onderzocht door Gras Advies:

- Verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna Wet natuurbescherming, Wethouder Campermanstraat te Toldijk, Projectcode P01416, Gras Advies, 3 maart 2021.
- Rapportage aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming, Wethouder Campermanstraat te Toldijk, Projectcode P01416, 1 juli 2021.

Uit het nader onderzoek van Gras Advies is gebleken dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de wezel. Hierop volgens is door Foreest Groen Consult een beoordeling uitgevoerd:

- Beoordeling territorium wezel Wethouder Campermanstraat te Toldijk, Foreest Groen Consult, 8 februari 2024.

De reden dat een nieuwe quickscan is uitgevoerd is omdat de vorige quickscan en nader onderzoek niet meer actueel zijn. Daarnaast is het onderzoeksgebied uitgebreid om potentiële plaatsen voor waterberging te inventariseren. Onderzocht is of de omvorming van het trapveldje met bomensingel en landbouwgrond naar een woonerf, gevolgen kan hebben voor beschermde dier- en plantensoorten.

Een quickscan is een eerste opname die inzicht geeft in de eventuele aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten. De quickscan bestaat uit een veldbezoek en wordt aangevuld met gegevens uit openbaar toegankelijke bronnen als verspreidingsatlassen en waarneming sites. Op basis van de resultaten kan nader aanvullend onderzoek naar een of meerdere soorten noodzakelijk zijn.

Het onderzoek en de rapportage zijn uitgevoerd door [redacted] en [redacted] beiden werkzaam als ecoloog bij Foreest Groen Consult B.V.

2 Beschrijving van het plangebied

Het gebied grenst aan de zuidzijde aan de bebouwde kom van Toldijk. Het ligt op de overgang van bebouwing naar agrarisch gebied. In de andere windrichtingen liggen agrarische percelen.
Het toekomstige woonerf kent een hoge grondwaterstand waardoor ook potentiële locaties voor waterberging zijn onderzocht. Daarnaast is de bomenrij die in het verlengde van de noordelijke struiken-bomen singel ligt, onderzocht. Op onderstaande kaart zijn de verschillende gebieden aangegeven. Hierop volgend is een omschrijving van elk gebied aanwezig.

A) Het trapveldje omgeven door struiken en bomen;
B) Perceel noord akker;
C) Perceel hooiland oost;
D) Perceel grasland west;
E) Bomenrij met greppel.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied. Het plangebied is met aangegeven met de gekleurde vlakken. (bron: https://www.topotijdreis.nl/)

A) Trapveldje: Het trapveldje bestaat uit een kort gemaaid gazon met enkele kruiden ingesloten door een dichtbegroeide struiken-bomensingel. Op het grasveldje zijn doelpaaltjes, een bankje en een prullenbak aanwezig. Het is ongeveer een 0,5 hectare groot. De gemeente heeft het voornemen om het Omgevingsplan te wijzigen zodat CPO wonen Toldiek hier 12 grondgebonden woningen kan bouwen.
B) Ten noorden van het trapveldje is een deel akker waarop gewasresten staan. Op het moment is de bodem sterk verdicht door zware machines en staan er sporadisch wat grassen en algemene kruiden. Deze locatie is onderzocht als mogelijke waterberging.
C) Ten oosten van het trapveldje is een veld beheerd als hooiland aanwezig. Het hooiland is kruidenarm en wordt vooral gedomineerd door grassen. Deze grond is onderzocht als mogelijkheid om hier, indien noodzakelijk, in een later stadium mitigerende maatregelen te treffen.
D) Ten westen van het plangebied ligt grasland bedoeld voor productie. Het grasland is zeer kruidenarm en bestaat voornamelijk uit raaigras. Deze grond is onderzocht als

mogelijkheid om hier, indien noodzakelijk, in een later stadium mitigerende maatregelen te treffen.

E) Het gebied bestaat uit een zaksloot met een bomenrij typerend voor een vochtige ondergrond met wilgen, elzen en verschillende soorten vlier. Op de bodem is een grazige en kruidige vegetatie aanwezig. Op sommige plaatsen liggen (dunne) dode takken en ook resten hout van boomhutten.

2.1 Plannen opdrachtgever

Het betreft hier een uitbreidingslocatie voor woningbouw. Hieronder is een schets van het huidige plan te zien. Het plan voorziet in het bouwen van 12 woningen voor starters en senioren rondom een kleinschalig, gezamenlijk erf. Naast de woningbouw wordt overwogen om onder het erf waterberging te realiseren.

Afbeelding 2: Schematische schets van de toekomstige situatie (bron: gemeente Bronckhorst).

2.2 Beschrijving onderzoek

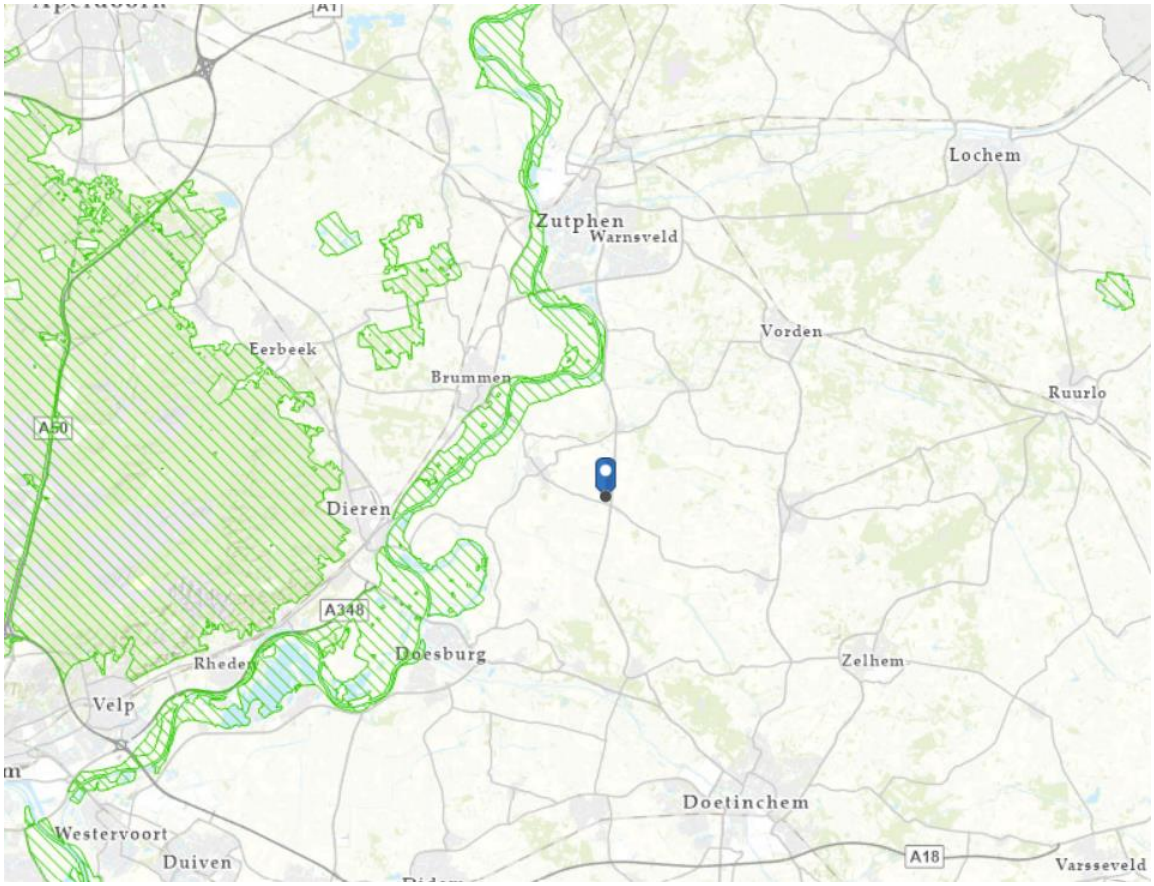
Weersgesteldheid:

Temperatuur	17 ˚C
Windkracht:	3 Bft
Omschrijving:	Licht bewolkt en winderig

Het terrein is systematisch nagezocht op soorten. Alle soorten zijn genoteerd. Vervolgens zijn verspreidingsatlassen en openbare bronnen nagezocht op eventueel waarnemingen van beschermde soorten die voor de plannen van belang kunnen zijn.

2.3 Natura 2000

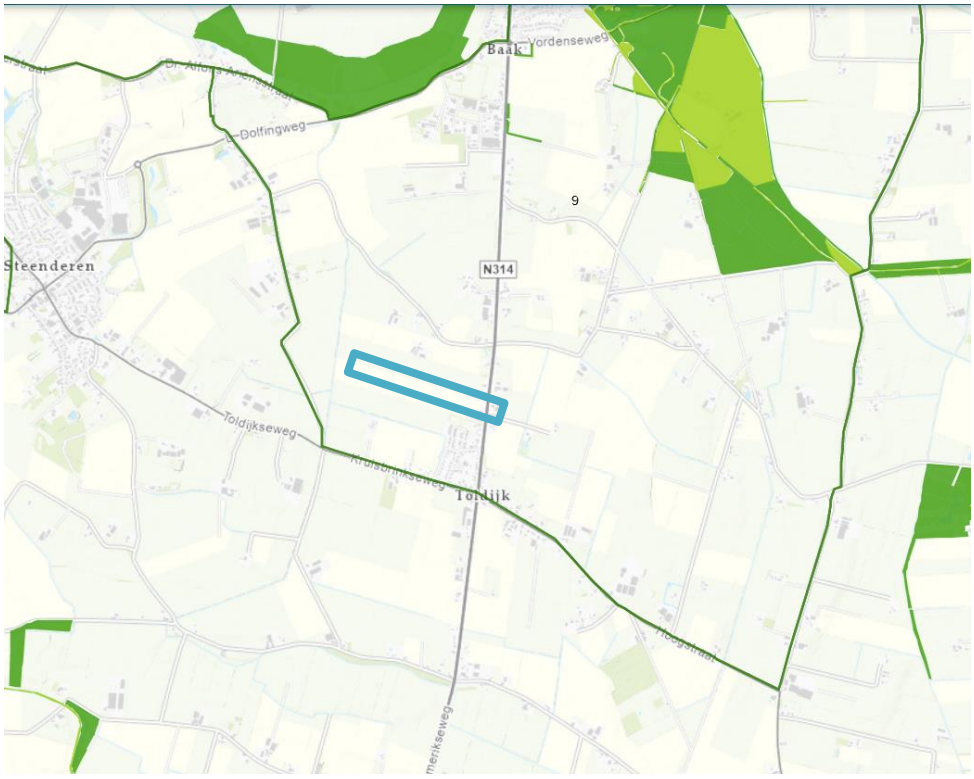
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Rijntakken op circa 3,6 km ten westen van het plangebied. Het dichtstbijzijnde habitat type is: H91E0A (Vochtige alluviale bossen). Tussen het plangebied en Rijntakken ligt agrarisch gebied en de bebouwde kom van Steenderen. Andere Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand (> 8 km) van het projectgebied.

Afbeelding 3: Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000 gebieden. Het plangebied (zwarte stip) is met een blauwe marker aangegeven. (bron: https://www.natura2000.nl/gebieden/gelderland)

2.4 Gelders Natuur Netwerk

Het plangebied ligt niet in de GNN of GO gebieden van het Gelders Natuur Netwerk. Aan de zuidwest zijde loopt een ecologische verbindingszone: deelgebied 9 Baak.

Afbeelding 4: Ligging van het plangebied ten opzichte van GNN en GO gebieden. Het plangebied is met een blauw vak aangegeven. (bron: https://gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/)

3 Resultaten

3.1 Flora

Op het perceel zijn de volgende plantensoorten aangetroffen:

- Akkerdistel
- Akkerkool
- Amerikaans krentenboompje
- Boswilg
- Duizendblad
- Eenstijlige meidoorn
- Es
- Framboos
- Gelderse roos
- Gele kornoelje
- Gestreepte witbol
- Gewone berenklauw
- Gewone brandnetel
- Gewone smeerwortel
- Gewone vlier
- Glanshaver
- Grauwe wilg
- Grote weegbree
- Haagwinde
- Hazelaar
- Hazelaar
- Heermoes
- Hertshooi
- Hop
- IJle dravik
- Kleefkruid
- Kleine pimpernel
- Klimop
- Kropaar
- Kruidvlier
- Kruipende boterbloem
- Madeliefje
- Oranje havikskruid
- Peterselievlier
- Pitrus
- Reukeloze kamille
- Ridderzuring
- Rietgras
- Robertskruid
- Schietwilg
- Schijnaardbei

- Smalle weegbree
- Straatgras
- Tijmereprijs
- Tuinwolfsmelk
- Veldesdoorn
- Veldzuring
- Viltige basterdwederik
- Vogelwikke
- Walnoot
- Wilde liguster
- Witte bonte dovenetel
- Witte klaver
- Zachte ooievaarsbek
- Zevenblad
- Zomereik
- Zwarte els

3.2 Zoogdieren

Op het perceel zijn de volgende zoogdiersoorten aangetroffen:

- Haas

3.3 Amfibieën

Op het perceel zijn geen amfibieën aangetroffen.

3.4 Reptielen

Op het perceel zijn geen reptielen aangetroffen.

3.5 Ongewervelden

Op het perceel zijn de volgende ongewervelden aangetroffen:

- Azuurwaterjuffer
- Dagpauwoog
- Dansmug
- Doodkopszweefvlieg
- Duitse veldwesp
- Klein koolwitje
- Roodpootschildwants
- Roodwangbromvlieg
- Tuinhommel
- Tuinslak
- Zevenstippelig lieveheersbeestje
- Zwarte wegmier

3.6 Broedvogels

Op het perceel zijn de volgende broedvogels aangetroffen:

- Buizerd (overvliegend)
- Koolmees
- Merel
- Ooievaar (overvliegend)
- Witte kwikstaart
- Zwarte kraai

3.7 Vissen

De zaksloot is geen permanent watervoerende sloot en staat niet in verbinding met grotere watergangen. Vissen zijn daarom niet aanwezig.

3.8 Vleermuizen

3.8.1 Gebouwen

Gebouwen ontbreken in het plangebied.

3.8.2 Bomen

Vleermuizen kunnen verblijven in holle ruimtes in bomen. Bomen met een diameter van > 30 cm zijn gecontroleerd. De volwassen bomen rondom het trapveld hebben geen geschikte holtes, spleten of kieren. De bomenrij in de zaksloot bestaat uit diverse volwassen bomen. Bij 1 boom is er loszittende bast aangetroffen.

4 Conclusie

4.1 Flora

Volgens de verspreiding gegevens komen tot 5 km verschillende beschermde vaatplanten voor. In Tabel 1 wordt beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de planten.

Tabel 1: Geschiktheid plangebied voor beschermde vaatplanten.

Soort	Groeiplaats	Plangebied geschikt?
Akkerogentroost, getande veldsla, groot spiegelklokje, tengere veldmuur, vroege ereprijs en ruw parelzaad	Akkers en akkerranden	Nee
Akkerboterbloem, wilde ridderspoor en naaldenkervel	Wintergraanakkers	Nee
Grote leeuwenklauw	Akkers, dijken en waterkanten	Nee
Kluwenklokje	Bermen, grasland of bosrand	Nee

Het plangebied is opgedeeld in 5 delen (A t/m E, zie afbeelding 1).

B (Akker) en E (akkerrand)
Gebied B is een akker en E kan worden beschouwd als akkerrand. De akker en de akkerrand zijn onderdeel van een voormalig maisakker. Door zware machines is de bodem verdicht en staan er sporadisch resten van kruiden. De akker is bemest en daarmee geen geschikte plaats voor de vaatplanten omdat deze de voorkeur geven aan kalkrijke akkers. Het is uitgesloten dat de beschermde flora in het plangebied aanwezig is of zich hier kan vestigen.

A (trapveld), C (hooiland) en D (grasland)
Deze gebieden zijn geen geschikte groeiplaats voor de genoemde beschermde vaatplanten. Het trapveldje is altijd kort gemaaid, het hooiland perceel is gedomineerd door grassen en het grasland is bestemd voor productie en wordt zeer intensief gebruikt. Het is uitgesloten dat de beschermde flora in het plangebied aanwezig is of zich hier kan vestigen.

Conclusie
De Omgevingswet wordt voor de soortgroep flora niet overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2 Zoogdieren

Volgens de verspreidingsgegevens zijn er verschillende zoogdieren in de nabije omgeving aanwezig. Hieronder worden de soorten zonder vrijstelling besproken die tot 5 km van de planlocatie voorkomen.

Bever
De bever komt voor op overgangsgebieden tussen land en water. Voorkeur gaat uit naar rivieren omzoomd met broekbossen. Het plangebied (A t/m E) is geen geschikt leefgebied voor de bever. Het is omgeven door agrarisch gebied. De zaksloten zijn niet jaarrond

watervoerend en staan niet in verbinding met grotere watergangen. Aanwezigheid van de bever is uit te sluiten.

Marterachtigen (steenmarter, bunzing en wezel)
De marterachtigen hebben een divers leefgebied en komen veel voor in agrarisch cultuurlandschap. De struiken en bomen rondom het trapveldje (A) zijn dichtbegroeid en daarom kan het niet worden uitgesloten dat hier marterachtigen voorkomen. Ook de bomenrij langs de zaksloot (E) biedt beschutting voor marters. Hier zijn ook stapels hout aanwezig van gebruikte boomhutten. De overige gebieden: grasland, hooiland en akker (B, C en D) bieden te weinig beschutting en hebben geen potentiële verblijfplaatsen.

De steenmarter, bunzing en wezel kunnen voorkomen in alle deelgebieden (A t/m E). Het is niet uit te sluiten dat de steenmarter, bunzing en wezel in deelgebied A of E een vaste rust- of verblijfplaats hebben. Aanwezigheid is niet uit te sluiten.

Eekhoorn en boommarter
De eekhoorn en boommarter komen voornamelijk voor in bossen of parken. Beide soorten hebben nestbomen nodig. De bomen rondom het trapveld (A) en de bomen in de bomenrij (E) zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van nestplekken, maar deze zijn niet aangetroffen. Zowel eekhoornnesten als geschikte holtes voor de boommarter zijn niet aanwezig. De boommarter verblijft incidenteel in gebouwen, maar deze zijn niet aanwezig binnen het plangebied. De aanwezigheid van de eekhoorn en boommarter is in alle gebieden (A t/m E) uit te sluiten.

Das
De das komt voor in kleinschalig akker- en weidelandschap. De das heeft beschutting nodig met weinig verstoring en een groot aanbod aan voedsel. Tijdens de veldinspectie zijn geen graafsporen, snuitputjes, haren, uitwerpselen of burchten aangetroffen. Het trapveldje is teveel verstoord door mensen. Potentieel foerageergebied, het grasland (D) blijft bovendien geschikt voor de das om te foerageren. Verstoring van leefgebied of verblijfplaatsen van de das is uit te sluiten.

Wolf
De wolf komt voor in diverse leefgebieden, maar vooral in bossen en moerassen. De wolf is een cultuurvolger en wordt op diverse plaatsen gezien. De wolf heeft geen specifiek belang bij het plangebied (A t/m E). De plannen hebben geen nadelige invloed op de wolf.

Conclusie
De Omgevingswet wordt voor de soortgroep zoogdieren mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar steenmarter, bunzing en wezel is noodzakelijk.

4.3 Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Volgens de verspreidingsgegevens komen binnen 1-5 km de kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad voor. In tabel 2 wordt toegelicht of deze soorten belang hebben bij het plangebied.

Tabel 2: Leefgebied eisen van beschermde amfibieën.

Soort	Afstand	Leefgebied eisen	Plangebied geschikt?
Poelkikker	0-1 km	Onbeschaduwde wateren en begroeide oevers	Nee
Kamsalamander	1-5 km	Beekdalen en op landgoederen	Nee
Rugstreeppad	1-5 km	Ondiepe wateren zoals poeltjes en plassen	Nee

Amfibieën hebben behoefte aan jaarrond water om de levenscyclus te voltooien. Hiernaast is de sloot gelegen in de schaduw. De zaksloot is niet jaarrond watervoerend en ook niet zon beschenen. De aanwezigheid van beschermde amfibieën is uit te sluiten van de zaksloot (E). De akker, hooiland, weiland en trapveldje zijn van geen belang voor beschermde amfibieën. De aanwezigheid is in alle gebieden (A t/m E) uit te sluiten.

Conclusie
De Omgevingswet wordt voor de soortgroep amfibieën niet overtreden in gebieden A t/m E. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.4 Reptielen

Reptielen zijn niet aangetroffen. Binnen 1-5 km komen de hazelworm en de ringslang voor.

Hazelworm
De hazelworm leeft in bossen, houtwallen, struwelen en ruderale plaatsen en heeft behoefte aan zonnige plekken. De zaksloot met bomenrij (E) en het trapveldje met struiken en bomen (A) is door de beschutting en dekking in potentie geschikt voor de hazelworm. Echter, ontbreekt hier een natuurlijke schakering tussen de dichte vegetatie en zandgronden. Bovendien ligt deze bomenrij niet in een ecologische verbinding via waar de hazelworm kan migreren. Het trapveldje (A) ligt in het verlengde van de bomenrij en is ingesloten door bebouwing en weilanden. Het is uit te sluiten dat de hazelworm zich in het plangebied begeeft.

Ringslang
De ringslang leeft in waterrijke gebieden op zandgronden en op de overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden. De sloot is niet jaarrond watervoerend. Plaatsen voor de eierafzet en de schakering naar zandgronden ontbreken hier. Aanwezigheid van de ringslang is uitgesloten.

Conclusie
De Omgevingswet wordt voor de soortgroep reptielen niet overtreden in gebieden A t/m E. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.5 Ongewervelden

4.5.1 Vlinders
De verspreidingsgegevens duiden aan dat er verschillende beschermde vlindersoorten in de omgeving voorkomen. Binnen 0-1 km is dat de kleine ijsvogelvlinder. Binnen 1-5 km zijn dat de grote vos, grote weerschijnvlinder, iepenpage, sleedoornpage en de

teunisbloempijlstaart. Tabel 3 geeft een overzicht van de voorkomende beschermde vlindersoorten en hun mogelijke belang bij het plangebied.

Tabel 3: Leefgebied eisen van beschermde vlinders.

Soort	Afstand	Leefgebied eisen	Waardplant	Plangebied geschikt?
Kleine ijsvogelvlinder	0-1 km	Bossen, bospaden en -randen	Kamperfoelie	Nee
Grote vos	1-5 km	Boomgaarden en bos(randen)	Populier, sleedoorn en wilg	Ja
Grote weerschijnvlinder	1-5 km	Groepen samenhangende bosjes in beekdalen	Boswilg, grauwe wilg	Mogelijk
Iepenpage	1-5 km	Bossen, bosranden	Iep	Nee
Sleedoornpage	1-5 km	Bos en struweel	Sleedoorn	Nee
Teunisbloempijlstaart	1-5 km	Bosranden en open landschap	Kattenstaart, basterdwederik en teunisbloem	Nee

De aanwezigheid van de iepenpage, kleine ijsvogelvlinder, sleedoornpage en teunisbloempijlstaart is door de afwezigheid van waardplanten uitgesloten in gebieden A t/m E.

Grote vos

De grote vos komt voor in vochtige bossen, maar ook langs bosranden. De bomenrij (E) heeft verschillende geschikte waardplanten en kan worden gezien als een bosrand. Door het zwerflustige karakter van de grote vos is het niet uit te sluiten dat de grote vos zich in het plangebied bevindt. In de bouwplannen blijft de bomenrij intact waardoor er geen verstoring van de grote vos zal plaatsvinden. Nader onderzoek naar de grote vos is niet noodzakelijk.

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder komt voor op open plaatsen in vochtige bossen. Echter, heeft de vlinder hiervoor wel samenhangende rijen en groepen bosjes nodig om te migreren. De vlinder komt voor in bos op enkele km afstand van het plangebied. Langs de N314 zijn echter vaak onderbrekingen van bomenrijen. Hierdoor ontbreekt de nodige samenhang die de vlinder nodig heeft om te migreren. Het is uit te sluiten dat de grote weerschijnvlinder zich bevindt in het plangebied (A t/m E).

Conclusie

De Omgevingswet wordt voor de soortgroep vlinders mogelijk overtreden. Nader onderzoek is noodzakelijk als de bomenrij (gebied E) wordt aangetast.

4.5.2 Libellen

Volgens de verspreiding gegevens komt slechts 1 beschermde libelle voor tot 5 km van het plangebied. Het gaat om de beekrombout. Deze soort heeft water nodig voor de voortplanting. De zaksloot (E) kwalificeert niet als voldoende aquatisch leefgebied voor deze libel, omdat de zaksloot niet jaarrond watervoerend is. Het gebied is niet van belang is voor beschermde libellen.

De Omgevingswet wordt voor de soortgroep libellen niet overtreden in gebieden A t/m E. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.5.3 Overige ongewervelden

Op de planlocatie zijn veel insecten aanwezig in de struiken en bomenrij. Dit zijn wijdverspreide insecten zonder beschermingsregime. Volgens de verspreidingsgegevens komen er binnen 10 km geen beschermde ongewervelden voor. Hiernaast zijn de specifieke eisen die de overige beschermde ongewervelden stellen niet aanwezig op het plangebied.

De Omgevingswet wordt voor de soortgroep overige ongewervelden niet overtreden in gebieden A t/m E.

4.6 Broedvogels

Tijdens de inventarisatie zijn enkele broedvogels aangetroffen. Op een relatief klein oppervlak zijn er verschillende leefgebieden aanwezig. Het plangebied ligt namelijk op de overgang van bebouwing naar agrarisch gebied met een bomensingel en een bomenrij langs een zaksloot.

Gebouw bewonende soorten

Op het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig waardoor verstoring van nesten van soorten zoals de huismus, gier-, huis- en boerenzwaluwen bij voorbaat is uitgesloten. Het plangebied is geen essentieel leefgebied van de huismus doordat er veel bladverliezende beplanting staat en er geen zand aanwezig is.

Grote roofvogels en bouwers van grote nesten

Roofvogels zoals de havik, wespendief en zwarte wouw geven de voorkeur aan meer uitgestrekte (half)open bossen. Voor roofvogels maakt het plangebied onderdeel uit van een groter geheel. Tijdens de veldinspectie is gelet op de aanwezigheid van grote nesten van roofvogels. In het gehele plangebied zijn geen grote nesten aangetroffen. Hiernaast zijn geen nesten van kraaien of eksters aangetroffen. De aanwezigheid van grote roofvogels en bouwers van grote nesten is uit te sluiten.

Holenbroeders

In de nabijheid van het plangebied komen verschillende holenbroeders voor. Op enkele plekken zaten ondiepe snoeiwonden in volwassen bomen, maar deze volstaan niet als nestholte. Verstoring van holenbroeders buiten het broedseizoen is uit te sluiten.

Steenuil

De steenuil komt voor in kleinschalig agrarisch cultuurlandschap. Binnen het plangebied zijn geen nestkasten en gebouwen aanwezig waarin de steenuil kan broeden. De bomenrij (E) heeft enkel oppervlakkige snoeiwonden en een nestplek van de steenuil is uitgesloten. De steenuil heeft een bekend territorium op een boerderij aan de Lamstraat op meer dan 500 meter afstand van het plangebied. Het trapveldje en omliggende delen, akker en weiland, worden daarom niet aangemerkt als essentieel foerageergebied voor de steenuil. Aanwezigheid van de steenuil in het plangebied is uit te sluiten.

Kerkuil
De kerkuil heeft een groot territorium van tientallen hectares. Het plangebied betreft een marginaal aandeel in het totale foerageergebied door het agrarische karakter van Toldijk. Het plangebied wordt daarom niet als essentieel aangemerkt. Door de afwezigheid van gebouwen en holtes is een verblijfplaats uitgesloten. Nader onderzoek naar de kerkuil is niet noodzakelijk.

Bescherming tijdens broedseizoen
Voor grond broedende vogels kunnen het akkerland en de slootranden kwalificeren als broedgebied. Werkzaamheden moeten buiten de broedperiode worden opgestart, anders is vooraf een controle door een ecoloog benodigd.

Watervogels
De percelen zijn voor watervogels zoals ijsvogel en brilduiker niet van belang. Deze soorten zijn afhankelijk van grote waterpartijen in hun leefomgeving. Grote waterpartijen ontbreken in het plangebied. Ook voor de grote gele kwikstaart is de zaksloot geen geschikte plek voor een nest door het ontbreken van (zwak) stromend water en objecten zoals duikers of beschoeiing om een nest tegenaan te maken.

Conclusie
Indien er niet in het broedseizoen wordt gewerkt, is er geen overtreding van de Omgevingswet voor broedvogels voor gebieden A t/m E. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.7 Vissen

Vissen komen niet voor in het plangebied (A t/m E) door het ontbreken van jaarrond watervoerende watergangen. De sloot staat niet in verbinding met grotere watergangen en de aanwezigheid van vissen is daarom uit te sluiten.

4.8 Vleermuizen

4.8.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen
Het is uitgesloten dat in het plangebied vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Gebouwen zijn niet aanwezig. Een boom langs de sloot heeft een snoeiwond, maar is geen doorgaande holte. Bij een andere boom in dezelfde rij is beperkt loszittende bast aangetroffen. De loszittende bast biedt door de geringe omvang geen stabiel microklimaat voor een vleermuisverblijf.

De Omgevingswet wordt voor wat betreft de vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen niet overtreden in gebieden A t/m E. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.8.2 Foerageergebied

Foerageergebieden zijn uitsluitend beschermd als deze een essentieel onderdeel vormen bij een vaste rust- en verblijfplaats. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uit te sluiten.

Conclusie

De Omgevingswet wordt voor de foerageergebieden van vleermuizen niet overtreden in gebieden A t/m E. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.8.3 Vliegroute

De bomenrij is een lijnvormig groenelement, maar wordt hier niet aangemerkt als vliegroute. De bomenrij start aan de rand van de bebouwde kom en eindigt in open agrarisch gebied. De bomenrij verbindt geen ecologische zones en is daarom geen (essentiële) vliegroute voor vleermuizen.

De Omgevingswet wordt voor vliegrouten van vleermuizen niet overtreden in gebieden A t/m E.

4.9 Samenvatting

Tabel 4: Overzicht overtredingen per soortgroep

Onderdeel	Overtreding Omgevingswet	Nader onderzoek	Periode	Mitigatie
Flora	Nee	Nee	n.v.t.	n.v.t.
Zoogdieren	Mogelijk, kleine marterachtigen	Ja, steenmarter, bunzing en wezel	Conform handreiking kleine marterachtigen	n.v.t.
Amfibieën	Nee	Nee	n.v.t.	n.v.t.
Reptielen	Nee	Nee	n.v.t.	n.v.t.
Ongewervelden	Nee	Nee	n.v.t.	n.v.t.
Broedvogels	Mogelijk	Nee	n.v.t.	Werken buiten broedseizoen of controle door ecoloog op nesten.
Vissen	Nee	Nee	n.v.t.	n.v.t.
Vleermuizen	Nee	Nee	n.v.t	n.v.t.

4.10 Natura 2000

Het plangebied ligt buiten de Natura 2000 gebieden en op enkele km afstand tot deze gebieden. De mogelijke directe effecten van woningbouw op Natura 2000 gebieden zijn: oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid, verstoring door licht, verstoring door trilling, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten. Gezien de afstand zal er geen sprake zijn van directe effecten.

Stikstof kan wel een invloed hebben. Met het vervallen van de bouwvrijstelling in oktober 2022 zijn stikstofberekeningen voor de bouwfase weer noodzakelijk. Het effect van stikstof moet inzichtelijk worden gemaakt. Een Aerius berekening is noodzakelijk.

4.11 Gelders Natuur Netwerk

Het plangebied ligt niet in deel van de GNN of GO zone. Dit betekent dat het gebied niet onderhevig is aan de kernkwaliteiten die passen bij de samenhang van deze zone.

4.12 Houtopstanden

De bomenrij bestaat uit meer dan 20 bomen en ligt buiten de bebouwde kom. De provinciale regels maken een uitzondering voor het vellen en de herplantplicht bij eenrijige beplanting van wilgen langs landbouwgronden. Hierdoor geldt de uitzondering op de meldingsplicht.

5 Advies

5.1 Intrinsieke waarde

Onder het Besluit Activiteiten Leefomgeving wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van dit besluit voorkomen, bezitten deze bescherming. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant.

Het is daarom aan te bevelen om direct voorafgaande aan de werkzaamheden het plangebied en de omgeving te controleren op de aanwezigheid van dieren. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Treft men een dier aan dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

5.2 Nader onderzoek

Geadviseerd wordt om direct het nader onderzoek naar marterachtigen te starten. Dit wordt gedaan door het plaatsen van cameravallen in het onderzoeksgebied. Na 8 weken kunnen de onderzoeksresultaten worden uitgelezen en gerapporteerd.

5.3 Algemeen versterken van de biodiversiteit

Met eenvoudige middelen kunnen voor verschillende planten en dieren belangrijke voorzieningen worden gerealiseerd die de kwaliteit van hun leefgebied kunnen verbeteren en hun aantallen kunnen laten groeien.

Vleermuizen
In het gebied zijn waarschijnlijk vleermuizen actief. Met het uiteindelijke ontwerp van de woningen en buitenruimte kan veel voor deze kwetsbare dieren worden gedaan. Daarbij kan worden gedacht aan een bredere open stootvoeg met toegang tot de spouw of speciale voorzieningen in de spouwmuur (met bijvoorbeeld een griplaag) of het dak. Door zoveel mogelijk af te zien van licht en deze zo ver mogelijk bij de beplantingsrand vandaan te houden blijft meer foerageergebied beschikbaar.

Gebouw bewonende soorten
Ook voor vogels zoals de huismus kan met eenvoudige middelen veel worden gedaan voor deze soort, bijvoorbeeld door het afzien van vogelschroten of deze te plaatsen op het 3^{e} panlat. Zorg wel dat de daken voorzien zijn van hard isolatiemateriaal, anders maken ze het kapot. Nestkasten voor bijvoorbeeld gierzwaluwen kunnen ook worden ingebouwd.

Beplanting
Het planten van meer bloemen, eventueel in combinatie met een insectenhotel of insectenburcht, is eenvoudige methode om de aantallen van vlinders en ander insecten te

laten groeien. Een variatie aan beplanting zorgt voor een hogere diversiteit aan insectensoorten.

Zoogdieren

Voor zoogdieren kan veel worden gedaan door het creëren van takkenhopen of 'rommelhoekjes'. Het realiseren van een extra beplantingsrand is gunstig voor marters zoals de wezel. Hiernaast kunnen verblijven worden geplaatst voor marters en egels.

De dieren geven geen enkele vorm van overlast en dragen bij aan een gezond leefmilieu. Met het uiteindelijke ontwerp en materiaalkeuze kan veel voor deze dieren worden gedaan. Wij adviseren u graag over de mogelijkheden voor het groen inrichten van de buitenruimte.

6 Literatuurlijst

6.1 Websites

- www.determineren.nederlandsesoorten.nl
- www.fauna-flora.nl
- www.gelderland.nl
- www.habitus.nl
- www.libellennet.nl
- www.quickscanhulp.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.vlindernet.nl
- www.vogelbescherming.nl

6.2 Rapportages

- Verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna Wet natuurbescherming, Wethouder Campermanstraat te Toldijk, Projectcode P01416, Gras Advies, 3 maart 2021.
- Rapportage aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming, Wethouder Campermanstraat te Toldijk, Projectcode P01416, 1 juli 2021.
- Beoordeling territorium wezel Wethouder Campermanstraat te Toldijk, Foreest Groen Consult, 8 februari 2024.

Bijlage 1: Foto’s impressie plangebied

Deelgebied A

Foto 1: links, overzicht trapveldje vanaf het oosten.
Foto 2: rechts, overzicht trapveldje westzijde.

Deelgebied B

Foto 3: links, de akkerrand.
Foto 4: rechts, impressie van de akker.

Deelgebied C

Foto 5: links, impressie van het stuk hooiland.
Foto 6: rechts, hooiland wordt gedomineerd door gras.

Deelgebied D

Foto 7: links, grasland met op de achtergrond bomenrij.
Foto 8: rechts, grasland is zeer soortenarm.

Deelgebied E

Foto 9: links, impressie bomenrij gezien vanaf Toldijk.
Foto 10: rechts, impressie bomenrij gezien vanaf de westzijde.

Foto 11: links, op sommige plaatsen liggen resten hout.
Foto 12: rechts, houtstapel in de greppel.

Bijlage 2: Gegevens NDFF

Project : Toldijk Wethouder campermanstraat 10062024
Referentie : Toldijk Wethouder campermanstraat 10062024
Datum : 10 juni 2024

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied - leveringuit de NDFF.

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied - leveringuit de NDFF.disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijkelandelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbarewaarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is inopbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in deNDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn omaanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.
Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 10 juni 2024' Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van hetplangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de helpdesk van HetNatuurloket:

E-mail: serviceteamndff@natuurloket.nl
Telefoon: 0800 2356333

Disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijkelandelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbarewaarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is inopbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in deNDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn omaanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.
Hoewel het Natuurloket en Regelink Ecologie & Landschap hun uiterste best doen voor het correct weergeven van de data op quickscanhulp.nl kunnen zij niet aansprakelijk gesteld worden voor enige fouten of het gebruik van de data.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 10 juni 2024'

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Akkerogentroost	Vaatplanten	wnb-andere	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Blauwe reiger	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boerenzwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Bonte vliegenvanger	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boomklever	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Egel	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Ekster	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Gekraagde roodstaart	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Groene kikker (Onb.)	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Groene specht	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Grote bonte specht	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Grote modderkruiper	Vissen	wnb-andere	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Havik	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Huismus	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Huiszwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
IJsvogel	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Kleine ijsvogelvlinder	Dagvlinders	wnb-andere	0 - 1 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Koolmees	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Pimpelmees	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Roek	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Spreeuw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Torenvalk	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Wolf	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Zwarte kraai	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Zwarte roodstaart	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Akkerboterbloem	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Beekrombout	Libellen	wnb-andere	1 - 5 km
Boomkruiper	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Bosuil	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Brilduiker	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Getande veldsla	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Glanskop	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Grauwe vliegenvanger	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Groot spiegelklokje	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Grote leeuwenklauw	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Grote vos	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Hazelworm	Reptielen	wnb-andere	1 - 5 km
Hop	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Iepenpage	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Kleine bonte specht	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Kluwenklokje	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Naaldenkervel	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Oeverzwaluw	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Raaf	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Ransuil	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Ringslang	Reptielen	wnb-andere	1 - 5 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Ruw parelzaad	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Sleedoornpage	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Tapuit	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Tengere veldmuur	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Teunisbloempijlstaart	Nachtvlinders	wnb-hrl	1 - 5 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Vroege ereprijs	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Zeearend	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Zwarte mees	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Zwarte specht	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Zwarte wouw	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere	5 - 10 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere	5 - 10 km
Boomkikker	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Damhert	Zoogdieren	wnb-andere	5 - 10 km
Draaihals	Vogels	jaarrond nest	5 - 10 km
Dreps	Vaatplanten	wnb-andere	5 - 10 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere	5 - 10 km
Edelhert	Zoogdieren	wnb-andere	5 - 10 km
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Glad biggenkruid	Vaatplanten	wnb-andere	5 - 10 km
Heikikker	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km